

Подільське СЛОВО

№10 (14/5321) П'ятниця, 8 березня 2019 року

16 сторінок

Актуальне
інтерв'ю.
Віктор Пулька

4

Постаті

*Схаменіться, недолюди, діти юродиві!
Подивіться на рай тихий, на свою країну,
Полюбіте щирим серцем велику руїну,
Розкуйтеся, братайтеся, у чужому краю
Не шукайте, не питайте того, що немає
І на небі, а не тільки на чужому полі.
В своїй хаті своя й правда, і сила, і воля.*

(«І мертвим, і живим, і ненародженим...»)

Вище часу

▲ Скульптура "Тарас мандрює".
Музейний комплекс в с. Шевченкове
(Керелівка) Черкаської області.

Тарас Шевченко — символ українців, пророк і геній, а водночас — людина серед людей

Кожна національна література має свою, скажімо так, центральну постать. І нічого, що протягом сторіч чи навіть тисячоліть існування літератури в кожній країні народилося багато видатних поетів і прозаїків, драматургів і філософів, твори яких є національним та світовим здобутком, який залишається в житті народу назавжди, а їхні твори цитують і перечитують ще багато віків. Але серед видатних мислителів і літераторів завжди вирізняється постать, велич якої виходить за межі мистецтва: ця людина стає духовним наставником і символом нації. **Українській літературі та культурі національним героєм, беззаперечно, є Тарас Шевченко.**

Осягнути постать Тараса Григоровича не просто хоча б тому, що в ній поєднана величезна кількість іпостасей, його таланти — воістину незмірні, а короткий життєвий шлях — короткий лише за кількістю років, але дуже довгий, якщо міряти його діями і вчинками. Він не вписувався в рамки свого часу, тому що завше ішов попереду. Не мав страху і не запобігав перед авторитетами, не плазував, не просив. **Його сила волі, наполегливість, вміння бачити світ з власного кута зору, помножені на талант і працелюбність, явили світові в його особі:**

- поета, прозаїка, перекладача, публіциста;
- живописця, скульптора, художника, майстра офорту і графіки, фотографа, маляра, ілюстратора;
- актора, співака, режисера, драматурга, театрального критика;
- мандрівника, винахідника, археолога;
- філософа, просвітянина, історика.

Щоб бути символом, потрібно бути справжнім

У світі Кобзарю встановлено близько 1400 пам'ятників, і більшість із них — у Західній Україні. Загалом це найбільша кількість монументів, встановлених одній особі, якщо не враховувати вождів тоталітарного режиму і невідомих солдатів.

Він так давно сидить на гранітних п'єдесталах та висить у рушниках на стінах шкільних кабінетів, що вже, певне, й забув, як колись журився і сміявся, ходив на вечірки і любив борщ із сушеними карасями.

А ще він любив жінок. Так-так, Шевченко був лавеласом.

Першим коханням молодого Шевченка була Оксана, його ровесниця. Родичі та знайомі закоханих були впевнені, що молоді одружаться. Але надії були марними — Тарас у валці свого пана Павла Енгельгардта мусив поїхати до Вільна. Наступною жінкою, яку він кохав, була польська швачка Дзюня Гусіковська.

У 1843 році Шевченко покохав Теодосію, доньку кирилівського попа Григорія Кошиця, того самого, в якого хлопцем наймитував. Дівчина відповіла на почуття поета, і вони хотіли одружитися, але не було на те батьківської волі.

Поет змушений був відступитися. Теодосія так і не відцуралася свого кохання. Вона відмовилася виходити заміж і збожеволіла.

У тому ж 1843 році Шевченко зустрів Ганну Закревську, якій згодом присвятив вірш «Г. З.». Наступними жінками, що заповнили серце поета, були Варвара Репніна, сільська дівчина Агата Рускова, 16-річна актриса Катерина Піунова, яка, напевно, просто не наважилася пов'язати своє життя з модним, але скандально відомим художником, майже на тридцять років старшим від неї. Останнім коханням поета була 19-річна Лукерія Полусмак, яка наймитувала в Петербурзі. Простакувату дівчину Тарас зваблював дорогими подарунками, але вона не захотіла залишити столичне життя й переїхати в Україну, щоб жити в селі. І лише 1904 року, після смерті свого пиячка-чоловіка, Лукерія Яковлева-Полусмак, залишивши дітей у Петербурзі, приїхала до Канева і щодня приходила на могилу Шевченка.

«Поставлю хату і кімнату, Садок-райочок насажу»

Дві мрії плекав Шевченко після звільнення — оженився та оселитися у власній хатині десь над Дніпром. Він любовно малював різні проекти цієї домівки, мріяв, яку гарну майстерню він там буде мати... В 1859 році приїжджав на Канівщину, щоб вибрати ділянку землі, але місцеві поміщики, не бажаючи мати такого сусіда, впливали на місцевих чиновників, провокували Шевченка на «кромольні» розмови, через які він був знову заарештований і змушений виїхати до Петербурга.

Т.Г.Шевченко. Проект хати. Фасад.
Папір, акварель. II – 25.VIII 1860.

Шевченко залишив проект хати. У листі Тараса Григоровича до свого брата Варфоломія від 18 лютого 1860 року читаємо: «Посилаю тобі нашвидку зроблений план хати. Поміркуй і роби, як сам добре знаєш. Мені тільки треба, щоб робоча була дубова та круглий ганок скляний на Дніпро».

Нас змусили бачити у Шевченкові похмурого дідугана-страждальця

За спогадами його сучасників, примітними рисами характеру Тараса Шевченка були доброта, м'якість, навіть делікатність, що суперечило його суворій масці, незвичайна простота, природність, безкорисливість, навіть саможертвність. На кривду й несправедливість його серце

запалювалося гнівом і вибухало, немов вулкан, — тоді він міг бути й несамовитим. З бідними ділився останнім.

Ось як описували сучасники зовнішність Шевченка: середнього зросту (164 см), здоровий, широкоплечий, міцної статури. Він був русувий, з його лица пробивалася відвага, в темно-сірих невеличких очах світилися розум та енергія. Голос у нього був м'який, в ході й рухах — зосередження. При першій зустрічі із ним у ньому не помічалася нічого привабливого, навпаки, він здавався холоднуватим, сухим, хоч і простим, приступним. До людей ставився спершу недовірливо і перед першим-ліпшим не відкривав своєї душі, особливо бував замкнутий супроти тих, хто добивався викликати в нього одвертість та щирість. Зате коли пізнавав чоловіка й відкривав у нім бодай одну гарну рисочку, прив'язувався до нього, а як знаходив у тій людині взаємність, віддавався йому цілим серцем.

Шевченко дуже любив дітей

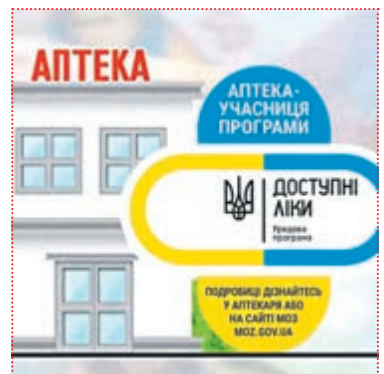
Живучи в 1859 році в Києві на Пріорці, поет дуже здружився з дітьми. Діти бігли за ним і кричали: «Дядьку, розкажіть нам ще одну казочку!» По обіді поет ішов у сад, лягав під яблуню і кликав до себе дітей. Вони лазили по ньому, пустували. «Кого люблять діти, — казав про себе поет, — той не зовсім ще поганий чоловік». Якось наймичка Оришка, перучи одяг, знайшла гроші, про які Шевченко забув, і він на ці гроші влаштував для сусідських дітей «бенкет». Пішов на базар, накупив іграшок та ласощів, ледве доніс. Двір посипали свіжою травою, дітьми раділа, гралася, качалася по траві, поет теж радів. По обіді перекупка привезла цілий візок яблук, груш, пряників, бубликів. З двору «бенкет» перейшов на вигін. Посходилися дорослі й говорили: «Оцей старий, певне, божевільний!» Шевченко бігав разом із дітьми, повчав їх, сміявся, змагався із хлопцями.

За кожним символом стоїть жива людина

Символ — це трактування постаті нащадками. У світі було багато геніальних поетів, мистців, політичних діячів. На жаль, не всі вони були настільки хорошими людьми. Шевченко — унікальна особистість. Людина, яка залишалася собою завжди і за будь-яких обставин. «Караюся, мучуся, але не каюся...» — написав він в одному з листів. Схоже, це була його життєва позиція.

Шевченко, беззаперечно, був пророком!

«Так сміються ж з України сторонні люди! Не смійтеся, чужі люди! Церков-домовина розвалиться... і з-під неї встане Україна. І розвіє тьму неволі, світ правди засвітить, і помоляться на волі невольничі діти!» (поема «Великий лях», 1845 рік). **Хіба це не про московську церкву?**

«Доступні ліки»
за електронним
рецептом

5

Молюсь
за тебе,
Україно!

8

Що ми
святкуємо
8 березня?

12

Дім, сад,
город

14

Офіційне | Рада регіонального розвитку

Гарні здобутки та хороші перспективи Великогаївської ОТГ

6 березня у актовій залі Великогаївської ЗОШ I-III ст. відбулася Рада регіонального розвитку Великогаївської об'єднаної територіальної громади. У її роботі взяли участь народний депутат України Тарас Юрик, голова Тернопільської районної державної адміністрації Олександр Похилый, голова Великогаївської сільської ради ОТГ Олег Кохман, депутат Тернопільської обласної ради Юрій Березовський, депутати Тернопільської районної ради Володимир Крупницький, Ярослав Решетука, депутати, старости сіл громади, працівники відділів освіти, культури, молоді та спорту, суб'єкти господарювання на території громади.

Голова Тернопільської РДА Олександр Похилый акцентував увагу на досягненнях району за останні 3 роки, які стали можливими, зокрема, завдяки фінансуванню з державного фонду регіонального розвитку, субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури ОТГ та на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій. Присутні змогу побачити відеоролик на цю тему.

«Незважаючи на труднощі, за останні 3 роки зроблено багато добрих і потрібних справ, — сказав Олександр Ігорович. — Боляче часом слухати тих людей, які говорять, що в Україні нема змін на краще. Порекомендував би їм почати зі своїх сіл. Проїхати чи пройти капітально відремонтованими дорогами, зайти в оновлені після реконструкції школи, садочки, клуби, медичні заклади, побувати на нововідкритих спортивних та дитячих майданчиках. Села змінюють свої вигляди, але робитися для людей. І це лише перші, але влєбнені кроки на шляху до добробуту. На все це спрямовано мільйони державних коштів. Маємо позитивні результати у зв'язку з медичною та освітньою реформою. Наші сусіди - поляки, чехи - кажуть, що у них, для прикладу, підписання декларацій з сімейними лікарями тривало майже десятиліття. Значно повільніше у них відбувалось і становлення нової школи. У нас все пройшло набагато

краще, швидше і безболісно. Дякую усім, хто допомагає та підтримує».

Голова Великогаївської сільської ради ОТГ Олег Кохман зробив презентацію проектів, які були реалізовані в громаді за останні три роки, зокрема, за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій.

«Зробили значний обсяг роботи за короткий відрізок часу, — наголосив Олег Андрійович. — 3 найбільш дорогівартісних проектів — це, зокрема, капітальний ремонт системи опалення Великогаївської ЗОШ I-III ст. У 2017 році за коштів Державного фонду регіонального розвитку реконструйовано ФАП під амбулаторію загальної практики сімейної медицини в селі Великі Гаї. За рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури ОТГ здійснено реконструкцію адмінбудинку Великогаївської сільської ради і інших проєктів.

На наступні 2-3 роки заплановано будівництво «Центру активних видів спорту» за кошти секторальної підтримки. Він включатиме сучасний критий спортивний комплекс, стандартних розмірів футбольне поле зі штучною травою та два менших спортивних майданчики. Буде здійснено капітальний ремонт приміщення комунального підприємства «Баворівська амбулаторія за-

гальної практики сімейної медицини, продовжуватиметься ремонт доріг, подальший благоустрій шкіл, дитячих садочків, клубів, сільських медичних закладів. У планах — дуже багато корисних справ, як для громади у цілому, так і для кожного жителя окремо. Тому закликаю усіх братися до справи і докладати максимум зусиль, щоб виконати задумане».

Присутні на раді регіонального розвитку Великогаївської ОТГ у ході обговорення доповіді запропонували низку проектів, які, на їх думку, треба реалізувати у найближчий час. Це, зокрема, встановлення інформаційного стенду при в'їзді в село, негайний ремонт аварійного моста, відновлення роботи світлофора, капітальний ремонт приміщення колишнього дитячого садочку у селі Скоморохи та створення на його базі обласного осередку організації «Пласт» тощо. Голова Тернопільської РДА Олександр Похилый пообіцяв максимальне сприяння у реалізації даних проєктів.

Народний депутат України Тарас Юрик звернув увагу на те, що для жителів громади стали звичними позитивні зміни, які відбуваються у їх середовищі, напевне, через те, що вони проходять на їхніх очах. Навіть найграндіозніші проєкти для жителів Великогаївської ОТГ — буденні речі. «Звісно, це природно, коли людина до доброго звикає швидко. Але незрозуміло, чому люди применшують зна-

чення держави, Президента, який ініціював ці зміни. Маю на увазі реформу місцевого самоврядування, медицини та освіти. Україна живе у час війни, але продовжує повноцінно жити. Українська армія пильно стереже наші східні кордони, а на інших територіях інтенсивно піднімають економіку, проводять реформи, щоб наблизити Україну до європейського рівня. Цього року частка бюджету громад у державному бюджеті становить 59%. Навіть ця цифра вже свідчать про те, що держава зацікавлена в успішному розвитку громад, готова надалі ще більше віддавати їм кошти для успішного розвитку. Ті, хто почав це першим (у Тернопільському районі — Великогаївська та Байківська ОТГ), не великогаївська короткої термін змінили інфраструктуру своїх сіл, поліпшили добробут мешканців. Жителі Тернопільського району, які лише цього року об'єдналися у громади, шоковані тим, скільки багато за останні 3 роки зроблено, зокрема, у Великогаївській ОТГ. Нині важливо зберегти цю позитивну тенденцію».

Депутат обласної ради Юрій Березовський акцентував увагу на важливості правильних і виважених рішень при складанні та реалізації стратегії розвитку, а також подякував голові громади Олегу Кохману та апарату Великогаївської сільської ради ОТГ за проведеної роботу.

Галина ЮРКА — ТРР «Джерело».

Охорона здоров'я

Обласна конференція медсестер

6 березня на базі комунального неприбуткового підприємства Тернопільської районної ради «Тернопільська центральна районна лікарня» відбулась обласна конференція за участю заступників головного лікаря з медсестринства, головних медсестер обласних, міських, районних лікувально-профілактичних закладів, центрів первинної медико-санітарної допомоги.

Учасників конференції благословили священники Свято-Троїцького кафедрального собору міста Тернопіль. З вітальним словом до присутніх звернувся в. о. головного лікаря з медсестринства Тернопільської районної ради «Тернопільська центральна районна лікарня» Іван Трач, заступник начальника управління — начальник відділу надання медичної допомоги населенню управління охорони здоров'я Тернопільської обласної державної адміністрації Тетяна Скарлош, голова Асоціації медичних сестер Тернопільщини, заступник головного лікаря з медсестринства Тернопільської обласної клінічної психоневрологічної лікарні Надія Фарійон, головна медсестра комунального неприбуткового підприємства Тернопільської районної

ради «Тернопільська центральна районна лікарня» Тетяна Мороз.

Присутні жваво обговорювали актуальні проблеми, обмінялися досвідом. Зокрема, йшлося про діагностику і лікування

лаймбореліозу. Доповідала щодо цієї теми доцент кафедри педіатрії №2 Тернопільського державного медичного університету, кандидат медичних наук Світлана Никитюк. Про проблеми професійної комунікації у сучасному медичному закладі говорила кандидат медичних наук, доцент, керівник центру довузівської підготовки націонуального педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка Марія Бойко. Фізичний реабілітолог комунального неприбуткового підприємства Тернопільської районної ради «Тернопільська центральна районна лікарня» (відділ реабілітації та фізіотерапії) Марія Віцентівич акцентувала увагу на ранньому втручанні в педіатрії.

Галина ЮРКА — ТРР «Джерело».
Фото автора.

Реформи

Павло РОЗЕНКО: «Березня індексація пенсій — це не останнє підвищення»

«Сьогодні ми перебуваємо у стадії реформування процесів розподілу. Цей процес був розпочатий у жовтні 2017 року і зараз, із 1 березня, коли здійснюється перерахунок пенсій, відбувається лише один із етапів пенсійної реформи, — зазначив віце-прем'єр-міністр, наголосивши, що відтепер перерахунок пенсій буде відбуватися автоматично і регулярно. — Тобто це лише початок, це не останнє підвищення пенсій».

Павло Розенко також зауважив, що весь додатковий ресурс, який отримуватиме Пенсійний фонд України, буде спрямовуватися на підвищення пенсійних виплат, як це відбулося у зв'язку з надходження додаткових коштів від пільгового розмитнення автомобілів на єврономерах.

«Наприкінці минулого року за ініціативою Президента України був ухвалений закон про розмитнення автомобілів на єврономерах, відповідно до якого всі прахотували від розмитнення автомобілів у цей пільговий період заклали розмитнення Пенсійного фонду. 22 лютого закінчився пільговий режим розмитнення, і ми побачили, що є додатковий ресурс, частина якого піде на проведення поточної індексації, а понад 4,5 млрд грн понадпланових надходжень Пенсійного фонду будуть використані для додаткових виплат тим пенсіонерам, які мають значний трудовий стаж, але не зі своєї вини пенсіонери, а пенсії, що ці додаткові кошти, які надійшли на рахунки Пенсійного фонду, потрібно використати для сплати пенсій, а не сидіти і чекати, поки завершаться вибори. Людям кошти потрібні вже зараз», — сказав він.

Павло Розенко також додав, що пенсійна система України стане повністю справедливою, коли в повному обсязі запровадять трирівневий пенсійну систему. «Коли українці почнуть отримувати пенсію не з одного джерела, як наразі, а з 3 джерел: солідарної системи, накопичувального рівня і недержавного пенсійного страхування», — зазначив віце-прем'єр-міністр.

Пенсійний фонд

Графік виїзного прийому громадян

спеціалістами Тернопільського об'єднаного управління Пенсійного фонду України Тернопільської області та спеціалістами управління соціального захисту населення Тернопільської районної державної адміністрації щодо інформування громадян про форми пенсії з 1 березня 2019 року в об'єднаних громадах, сільських і селищних радах Тернопільського району

Об'єднані громади, сільські та селищні ради	Дата виїзного прийому	Година
Малоходачківська сільська рада	05.03.2019	09:00
Романівська сільська рада	05.03.2019	10:30
Ступківська сільська рада	05.03.2019	12:00
Великобріківська селищна рада	06.03.2019	10:00
Байковецька об'єднана територіальна громада	07.03.2019	10:00
Великобрезівська селищна рада	11.03.2019	10:00
Острівська сільська рада	11.03.2019	11:30
Великолуцька сільська рада	13.03.2019	09:00
Буцнівська сільська рада	13.03.2019	10:30
Мишковицька сільська рада	13.03.2019	12:00
Драганівська сільська рада	14.03.2019	10:00
Почапінська сільська рада	14.03.2019	11:30
Великогаївська об'єднана територіальна громада	15.03.2019	10:00
Миропільська сільська рада	18.03.2019	10:00
Довжанківська сільська рада	20.03.2019	10:00
Домаморицька сільська рада	20.03.2019	11:30
Білецька об'єднана територіальна громада	22.03.2019	10:00
Петриківська сільська рада	25.03.2019	10:00
Підгороднянська сільська рада	25.03.2019	11:30
Смиковецька сільська рада	26.03.2019	10:00
Настасівська об'єднана територіальна громада	29.03.2019	10:00

Офіційне

Степан БАРНА: «На розвиток області з державного бюджету — майже два мільярди гривень»

Тернопільська область уже розробила стратегію розвитку регіону на 2019-2021 роки. Утім, доповнити її має можливість кожен. Для цього спеціальний конверт із уже напрацьованими пропозиціями та з анкетною надішлють у кожен домівок. Бути активними та взяти участь у цьому обговоренні закликав жителів Тернопільщини голова ТОДА Степан Барна.

Водночас він поінформував, що у 2019 році на розвиток області лише з державного бюджету буде спрямовано майже два мільярди гривень. Ці кошти передбачені на освіту, медицину, інфраструктуру, об'єднані територіальні громади, реалізацію проектів із Державного фонду регіонального розвитку, ремонт доріг.

Відтак, кошти розподілять наступним чином:

На освіту спрямовано 34,1 млн грн. З них:

- на покращення матеріально-технічної бази закладів освіти – 9,8 млн грн;

- на оснащення закладів загальної освіти засобами навчання та відкриття кабінетів природничо-математичного спрямування – 10,3 млн грн;

- облаштування внутрішніх вбиралень у школах – 7,5 млн грн.

Пріоритетною залишається й охорона здоров'я

- Понад 200 млн грн область отримала за програмою розвитку сільської медицини. За ці кошти передбачено будівництво 19 амбулаторій, яке уже розпочалося, придбання 30 автомобілів для сімейних

лікарів та оновлення матеріально-технічної бази амбулаторій.

- Також цього року область бере участь у пілотному проекті реформування екстреної медичної допомоги. «Йдеться, – зазначив Степан Барна, – про проблематику машин «швидкої допомоги», про що часто заявляли й голови об'єднаних територіальних громад. Цей пілотний проект передбачає спрямування таких машин за умов співфінансування 26 млн грн. Ці кошти ми вже забезпечили з обласного бюджету. І очікуємо, що впродовж наступних місяців отримаємо нові машини «швидкої допомоги».

- 7,9 млн грн – на покращення матеріально-технічного стану медичних установ.

Будівництво доріг:

- планується завершити дорогу М-19 Тернопіль-Кременець;

- почати будівництво об'їзної Тернополя за рахунок коштів Європейського інвестиційного банку на суму понад 600 млн грн;

- почати будівництво дороги Тернопіль-Заліщики у частині дороги М-19.

Щодо реалізації обласних програм, то на них спрямовано майже 25 млн грн, в тому числі й на завершення будівництва обласного Державного архіву, який вже найближчим часом повноцінно запрацює у новому приміщенні.

«Всі ці кошти є результатом децентралізації і тільки, за підсумками внесення змін до обласного бюджету, було спрямовано 389 млн грн на реалізацію питань, пов'язаних з освітою, охороною здоров'я, виплатами з робітної плати тощо», – наголосив голова ТОДА на позитивних змінах, які уже відчутні у кожній громаді.

З Державного фонду регіонального розвитку на реалізацію проектів область отримає 237 млн грн. А на розвиток інфраструктури об'єднаних територіальних громад – 97 млн грн.

Правоохоронці встановили, що телефонували з таксофона в місті Тернопіль. Наразі здійснюють заходи щодо встановлення особи, яка повідомляла неправдиво інформацію, з метою притягнення її до кримінальної відповідальності за статтею 383 ККУ – завідомо неправдиве повідомлення про вчинення злочину.

Кримінал

За наклеп про підкуп виборців — кримінальна відповідальність

Від початку виборчої кампанії до Тернопільського відділення поліції надійшло 4 повідомлення про можливі порушення виборчого законодавства. Одне з них — анонімне — отримано 21 лютого. Заявник розповів, що нібито в одному із сіл району місцева жителька, агітуючи за одного із кандидатів у Президенти, пропонує людям кошти в сумі 1000 гривень.

Як повідомив начальник Тернопільського відділення поліції Віктор Волощук, працівники слідчо-оперативної групи виїхали до вказаного населеного пункту й поспілкувалися з жінкою, на яку вказав анонім. З'ясувалося, що це — пенсіонерка, яка агітацією не займається і до політики стосунку не має. Це підтвердили її сусіди, інші місцеві жителі, представники сільської ради, яких опитали поліцейські.

Правоохоронці встановили, що телефонували з таксофона в місті Тернопіль. Наразі здійснюють заходи щодо встановлення особи, яка повідомляла неправдиво інформацію, з метою притягнення її до кримінальної відповідальності за статтею 383 ККУ — завідомо неправдиве повідомлення про вчинення злочину.

Новини | Коротко про актуальне

Президент Петро Порошенко заявив, що Україна ініціює міжнародний аудит Укроборонпрому. Про це він сказав на засіданні РНБО, присвяченому реформуванню ДК «Укроборонпром». «Ми ініціюємо комплексний міжнародний аудит концерну «Укроборонпром», комплексну ревізію усіх контрактів відповідно до закону про національну безпеку. Щодо цього я буду просити допомоги у уряду. Це має відбуватися абсолютно прозоро», — сказав Порошенко. Він додав, що уряд має забезпечити міжнародним відкритістю і прозорістю інформації, щоб реформування концерну Петро Порошенко наголосив, що міжнародний аудит є кроком до виконання закону про національну безпеку України.

Економіка України зростає швидшими темпами, ніж прогнозували міжнародні фінансові інституції, і вже цього року розмір заробітних плат в Україні в доларовому еквіваленті сягне докризового рівня. Про це заявив віце-прем'єр-міністр України Павло Розенко. «Внаслідок воєнних дій, які розпочала Росія, анексії та окупації нею частини території України, наша держава втратила значну частину економічного потенціалу. У 2013 році Міжнародний валютний фонд прогнозував, що Україна відновить економічний потенціал лише у 2022 році. Ще три роки тому мінімальна заробітна плата в Україні становила 50 доларів, а на сьогодні вона зросла вже втричі. Тобто, українська економіка зростає швидшими темпами, ніж прогнозували міжнародні фінансові інституції», — наголосив Павло Розенко.

Стратегічне завдання уряду — відмовитися від закупівлі газу за кордоном і перейти на повне забезпечення потреб у паливі за рахунок власних ресурсів. Про це сказав Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман. Він пояснив, що державна компанія «Укргазвидобування» добуває близько 15 млрд кубометрів блакитного палива. А ще близько 5 млрд кубометрів видобувають приватні компанії. «А споживаємо ми 32 млрд кубометрів на рік. Тож нам треба щонайменше на 11 млрд кубометрів добувати більше, аби забезпечувати себе своїм газом», — зазначив Володимир Гройсман.

Уряд оголосив відкритий конкурс на посаду голови правління НАК «Нафтогаз України». Відповідно рішення було прийнято 6 березня 2019 року. Конкурс стартує 23 березня — наступного дня після завершення контракту діючого голови нафтогазової компанії. Конкурсний відбір триватиме впродовж 30 календарних днів відповідно до Постанови Кабміну № 777 «Про проведення конкурсного відбору керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки».

Публічне акціонерне товариство «Укрсоцбанк» припинило обслуговування власних платіжних карток. «Починаючи з 1 березня 2019 року платіжні картки Укрсоцбанку будуть заблоковані, але банк продовжить обслуговування рахунків із залишком коштів», — йдеться в повідомленні. У банку наголошують, що будь-які розрахунки платіжними картками Укрсоцбанку та р2р-перекази з картки на картку, а також зняття готівки в банкоматах будуть недоступні. Отримання готівки з карткового рахунку буде можливим тільки у мережі відділень Укрсоцбанку. У будь-якому відділенні Альфа-Банку можна буде переказати залишок коштів з карткового рахунку в Укрсоцбанку на рахунок, відкритий у Альфа-Банку.

У свідоцтві про народження кожної п'ятої дитини в Україні не вказаний батько. Про це повідомив міністр юстиції Павло Петренко. «Під час реєстрації новонароджених дітей у 20% випадків матері не вказують батьків. Фактично кожна п'ята дитина в країні — без батька», — зазначив Петренко.

За його словами, нині в Україні 3 мільйонів українських дітей живуть у неповних сім'ях, 550 тисяч із них є жертвами економічного насилля з боку одного з батьків.

Також міністр нагадав про започаткування національного проекту #ЧужихДітейНеБуває, в рамках якого ухвалено низку законів. Петренко зауважив, що завдяки нормам цих законів 550 тисяч дітей, які потерпали від несплати аліментів, отримали 4,6 млрд грн заборгованих коштів.

Оновлена угода між Кабінетом Міністрів України та урядом Грузії про взаємне скасування візових вимог, яка набула чинності 1 березня, дає змогу українцям їздити до Грузії за внутрішніми паспортами у формі ID-картки. Про це повідомляє Міністерство закордонних справ.

Загальна кількість осіб, які в 2017 році отримали громадянство країн ЄС, сягнула 825 тисяч, що менше показників 2016 року (995 тис.) та 2015 року (841 тис.). На кожну тисячу нових громадян ЄС припадає в середньому 19 українців. Відповідні дані оприлюднило європейське статистичне бюро. Для тих громадян України, які отримали європейське громадянство, найбільшу кількість посвідчень у 2017 році видала Німеччина (17%), Італія (14,2%) та Румунія (13,1%). Відразу в кількох європейських країнах українці виявилися найчисленнішою етнічною категорією, яка отримала громадянство. Зокрема, це стосується Болгарії (22,3%), Чехії (34,5%), Польщі (56,6%) та Словаччини (20%).

З часу останнього перепису населення в Україні у 2001 році значно зросла кількість людей, які вважають себе українцями. Про це розповіла голова Українського інституту соціальних досліджень ім. Олександра Яременка Ольга Балакірева. «В Україні відбулося дві хвилі скорочення кількості незалежності українців і друга — після подій 2013-2014 років», — сказала Балакірева. Згідно з результатами останнього перепису населення, відбулося значне зростання частки українців за національністю — з 72,7% у 1989 році до 77,8% у 2001 році. Йдеться про громадян, які ідентифікували себе як українці. Натомість кількість громадян України, котрі вважають себе росіянами, зменшилася з 22,1% до 17,3%, зокрема, у Києві — з 20% до 13%.

Актуальне інтерв'ю

Віктор ПУЛЬКА: «Підписання Меморандуму сприятиме взаємовигідній співпраці громад в інтересах жителів»

25 лютого у Тернопільській міській раді підписано Меморандум про партнерство Тернопільської міської територіальної громади та Байковецької об'єднаної територіальної громади.

Документ підписали очільник Тернополя Сергій Надал та голова Байковецької ОТГ Анатолій Кулик. Меморандум передбачає створення робочої групи, яка визначить подальші кроки співпраці задля підвищення рівня життя тернополян і жителів тих населених пунктів, що належать до Байковецької ОТГ.

Про деякі перспективи співпраці розмовляємо із заступником голови Байковецької ОТГ Віктором ПУЛЬКОЮ.

— Вікторе Володимировичу, Меморандум між територіальними громадами — нова європейська форма співпраці, яку до цього часу в Україні не застосовували. Що спонукало підписати його саме тепер?

— Почну з того, що ми живемо в період, коли відбуваються процеси децентралізації, об'єднання населених пунктів та створення територіальних громад. Байковецька ОТГ межує з Тернопільською міською територіальною громадою. Підписання Меморандуму дасть змогу розпочати співпрацю громад в інтересах жителів, сформувати добросусідські стосунки та поширити позитивний взаємовплив територій. З містом ми пов'язані економічно, а також спільними проблемами, шляхи вирішення яких нам потрібно шукати разом.

Для прикладу — водовідведення. На нашій території розташовано дві перекачувальні станції Тернопільського водоканалу. Якій станції Тернопільського водоканалу — запорука здоров'я і продовження тривалості життя мешканців. Приєднання громади до здійснення модернізації цих

станцій дало б можливість підключити домоволодіння сіл громади до системи водовідведення та водовідведення.

Оскільки наші сподіваємося на фінансування не лише з власних джерел, а й за рахунок міжнародних фінансових організацій і грантів.

— Як проблеми треба буде вирішити першочергово?

— Для нас завжди були і будуть пріоритетом діти. Саме стосовно них і маємо проблему, що пов'язана з забезпеченням якісної дошкільної освіти. Наша громада останніми роками інтенсивно розвивається, збільшується територіально, дитячі садочки у нас, як і в Тернополі, переповнені. На жаль, поки що не маємо фінансової змоги будувати нові дошкільні заклади, однак у місті є приміщення, до добудови та капітального ремонту яких Байковецька ОТГ може долучитися. Таким чином, ми станемо співвласниками приміщень, і наші діти зможуть відвідувати не лише ці, а й інші міські садочки безкоштовно.

Продовжуючи тему турботи про підростаюче покоління, хочу зачепити ще один аспект, де ми можемо співпрацювати з містом. Як відомо, у 2017 році в Україні розпочалася реформа інтернатних закладів (деінституціалізація), в результаті якої поняття «інтернатний заклад» з часом має зникнути.

Ідея хороша — діти мають бути у сім'ях, приєднано для них середовище. У Байковецькій громаді можуть бути люди, які хочуть створити прийомні чи патронатні сім'ї, де виховуватимуть дітей-сиріт. Держава компенсуватиме всі фінансові витрати на таких дітей. Розуміємо, що з часом грошове забезпечення прийомної сім'ї, будинків сімейного типу візьме на себе місцеве самоврядування. Оскільки в Тернополі закладів інтернатного типу є чима-

ло, місто шукатиме шляхи, щоб зменшити навантаження на бюджет. Тож у цьому питанні ми теж готові до співпраці.

— Чи є напруження щодо транспортної громади, адже це завжди було і, напевне, залишається чи не найбільшою проблемою?

— Багато сіл Байковецької ОТГ розташовані у безпосередній близькості від обласного центру (6-8 кілометрів), і ми зацікавлені, щоб транспорт, який курсує містом, заїжджав у наші села. У червні цього року закінчується дія договорів між перевізниками та Тернопільською районною державною адміністрацією. Байковецька ОТГ має намір організувати свій курсор і залучити перевізників на маршрути в села нашої ОТГ. У Тернополі планують створити комунальне автотранспортне підприємство, з яким у нас, зрозуміло, виникне співпраця. Один із її можливих варіантів — закупівля автобусів для цього комунального підприємства. Словом, шукатимемо точки дотику, щоби партнерство було взаємовигідним. Адже саме так можна досягти взаєморозуміння.

— А чи може Байковецька ОТГ допомогти місту у вирішенні проблеми утилізації твердих побутових відходів?

— Нині ця проблема в Україні набула статусу майже екологічного лиха. Проте далі нарікань і обурення справа не йде. Потрібно почати цю нелегку роботу. Ми готуємо обговорювати з Тернопільською міською громадою питання співпраці, роздільного зберігання сміття, встановлення сортувальних ліній чи будівництва сміттєпереробного заводу та

інші теми, пов'язані з утилізацією побутових відходів. Але такі питання мають вирішувати не лише у кабінетах. Їх слід виносити на громадське обговорення.

— Тернопільщина, зокрема Байковецька ОТГ, — чудова туристична зона.

— І в цьому напрямку вбачаємо хорошу перспективу для співпраці. В обласному центрі функціонує комунальне підприємство «Туристично-інформаційний центр міста Тернопіль», яке здійснює розвиток туристичної галузі країни. Маємо цікаві ідеї, передусім щодо активного відпочинку жителів міста. Розробляємо піші та велосипедні маршрути лісосмугами. У наших селах набагато краща екологічна ситуація, ніж у місті. А краєвиди мальовничі! Тож багато тернополян разом із дітьми будуть мати можливість гарно відпочити, набратись сил та здоров'я, не долаючи великої відстані та не витрачаючи значні кошти.

— Меморандум про партнерство з Тернопільською міською територіальною громадою, очевидно, є першим кроком у напрямку співпраці з сусідами?

— Це дійсно так. Щоб ефективно фінансувати всі галузі, йти у ногу з часом, наявні кошти треба економити, або вивільнити й спрямовувати на проекти, необхідні вже сьогодні для вирішення проблем жителів територіальної громади. Кожну гривню треба витратити розумно. Тому потрібно шукати точки дотику з сусідами, домовлятися про взаємовигідне партнерство, допомагати.

— Дякую за розмову, Вікторе Володимировичу. Бажаю успіхів у вашій непростій, але благородній праці.

Розмовляла Галина ЮРСКА.
Фото автора.

Справи в громаді

У Байковецькій громаді буде відкрито сучасний ЦНАП

5 березня у Києві відбулася конференція «Початок нового партнерства: перші результати та церемонія підписання Меморандумів», під час якої 122 громади з 24 областей України підписали Меморандуми про початок роботи з виконавцями фази впровадження програми «U-LEAD з Європою» в частині створення та модернізації Центрів надання адмінпослуг (ЦНАП) — компаніями NIRAS Sweden AB та SKL International.

Відповідно до цих документів, протягом дев'яти місяців у громадах буде створено чи модернізовано 122 ЦНАПи. Таким чином, понад два мільйони мешканців України, які об'єдналися в громади, отримають доступ до якісних адміністративних послуг.

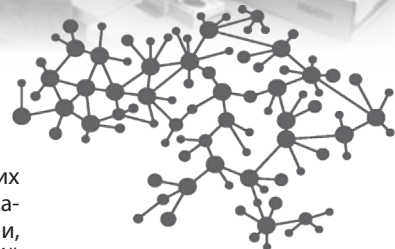
Учасність у заході та церемонії підписання Угоди про партнерство взяли також і представники Байковецької громади — перший заступник сільського голови Микола Дума та головний спеціаліст відділу державної реєстрації Інна Скакун.

У громаді вже багато зроблено для того, щоб відкрити Центр надання адміністративних послуг: відремонтовано приміщення, встановлено меблі, а на початку березня завдяки проекту «Модернізація системи соціальної підтримки населення України», який реалізується Міністерством соціальної політики України за сприяння Світового

U-LEAD
WITH EUROPE

банку, завезено 8 персональних комп'ютерів, 8 ліцензійних операційних систем для ПК, 4 телефони, 1 багатофункціональний пристрій (факс лазерний), 1 мережевий комутатор.

NATIONAL PROJECT
DECENTRALIZATION

Державні програми

«Доступні ліки» за електронним рецептом

Уряд запроваджує новий, більш зручний механізм отримання «доступних ліків» — за електронним рецептом. Вже з квітня лікарі будуть виписувати тільки е-рецепти на ліки, що внесені до уряду в обов'язковий перелік «Доступні ліки». Е-рецепт дасть змогу пацієнтам отримувати потрібні їм ліки в будь-якій аптеці, що бере участь у програмі, незалежно від того, в якій місті чи селищі був виписаний рецепт. Препарат, призначений лікарем, наприклад, у Львові, можна буде без проблем отримати за е-рецептом в аптеці Тернополя чи Одеси.

Щоб отримати ліки, потрібно:

Крок 1. Пацієнт записується та приходить на прийом до сімейного лікаря у нього підписана декларація. (Важливо! Пацієнт має звернутися саме до свого лікаря. Без декларації скористатися програмою «Доступні ліки» буде неможливо.)

Крок 2. Лікар проводить прийом і випишує рецепт.

Крок 3. Під час виписування електронного рецепту лікар разом із пацієнтом мають перевірити, чи номер мобільного телефону, зазначений в декларації, є актуальним і належить до пацієнта. Лікар має назвати код мобільного оператора та останні цифри номера.

Крок 4. Далі лікар випишує рецепт в електронній системі охорони здоров'я.

Крок 5. На мобільний телефон пацієнта надходить смс з унікальним номером рецепта та кодом підтвердження для отримання ліків в аптеці. Зміст СМС: «Ваш рецепт: XXXX-XXXX-XXXX-XXXX. Код підтвердження: XXXX».

Крок 6. За необхідності або на прохання пацієнта лікар може роздрукувати консультаційний висновок, який містить розділ з призначеннями, зокрема ліків. В цьому розділі зазначається інформація

про виписані ліки та номер електронного рецепта.

Крок 7. Пацієнт іде у будь-яку зручну для нього аптеку, що бере участь у програмі «Доступні ліки». Називає працівнику аптеки номер рецепта.

Крок 8. Працівник пропонує пацієнту лікарські засоби, які є в цій аптеці і передбачені програмою «Доступні ліки».

Крок 9. Пацієнт обирає один із лікарських засобів і називає чотиризначний код підтвердження та отримує ліки. Якщо необхідного препарату немає, пацієнт може піти

в іншу аптеку, що бере участь у програмі і має на дверях наліпку «Доступні ліки», й отримати ліки там.

Наразі за цією програмою можна отримати 258 препаратів від серцево-судинних захворювань, діабету II типу та бронхіальної астми, 64 з них є безкоштовними.

За час дії програми держава відшкодувала вартість ліків за понад 33 мільйонами рецептів та перерахувала аптечним закладам більше 1,7 млрд грн. Уряд планує збільшити перелік доступних ліків.

Соціальна допомога

Укрпошта дбає про розвиток дітей України

2019 рік Укрпошта розпочала із запуску Всеукраїнського проекту «Доступний розвиток для наших дітей», у рамках якого всі охочі можуть відправити подарунки у дитячі заклади своєї області. Головна мета проекту в тому, щоб вихованці спеціалізованих закладів відчули більше тепла та турботи, адже кожна дитина — це наше майбутнє і наші надії.

«Люди часто хочуть допомогти дитбудинкам й інтернатам, але не знають, з чого почати. Ми ж максимально спрощуємо процес — у наших відділеннях готово все, щоб оперативно надсилати корисні подарунки», — зазначають в Укрпошта.

До пересилання приймають ті презенти, які сприятимуть розвитку навчальних, творчих, художніх, спортивних, ігрових наборів тощо. Все це можна придбати у поштових відділеннях за спеціальними цінами. Відправнику безкоштовно надають коробку або упаковку, а посилку можна відправити за мінімальним тарифом.

Завдяки акції вихованці 350 закладів різного типу і масштабу у всіх областях України отримують необхідне приладдя для навчання і творчого розвитку, відчують себе дітьми, які живуть гідним життям, на яке заслуговують. Ідейні натхненники акції зазначають, що ледь не щотижня їм телефонують зі спецзакладів, щоб щиро подякувати за таку потрібну ініціативу і допомогу, без якої було б надзвичайно важко рухатися далі.

Проект реалізується за підтримки українських видавництв «Ранок» та «Книголав» у поштових відділеннях України. Часові рамки акції «Доступний розвиток для наших дітей» не обмежені, тому будь-хто в зручний для нього час може подарувати дітям радість і можливість розвиватися.

Адміністрація АТ «Укрпошта»

Юридична консультація

Усиновлення: що важливо знати

Що таке усиновлення? Згідно з українським законодавством, усиновлення — це прийняття усиновлювачем у свою сім'ю особи на правах дочки чи сина, що здійснене на підставі рішення суду, крім випадку усиновлення дитини, яка є громадянином України, але проживає за межами України (в цьому випадку усиновлення здійснюється в консульській установі або дипломатичному представництві України).

Хто підлягає усиновленню?

Усиновленню підлягають діти, які перебувають на обліку як:

- діти-сироти;
- діти, позбавлені батьківського піклування;
- діти, батьки яких дали згоду на усиновлення.

новлює одразу кількох дітей, які є братами та/або сестрами.

Крім того, переважне право на усиновлення дитини має подружжя.

Як стати на облік потенційним усиновлювачем?

Облік громадян України, які постійно проживають на території України і бажають усиновити дитину, здійснює Служба у справах дітей. Щоб стати на облік, потенційним усиновлювачам потрібно подати:

- заяву про вступ на облік як кандидатів в усиновлювачі;
- копію паспорта або іншого документа, що посвідчує особу заявника;
- довідку про заробітну плату за останні 6 місяців або копію декларації про доходи за попередній календарний рік, засвідчену органами ДФС;
- копію свідоцтва про шлюб (якщо заявники перебувають у шлюбі);
- висновок про стан здоров'я кожного заявника;
- засвідчену нотаріально письмову згоду другого з подружжя на усиновлення дитини одним з подружжя);
- довідку про наявність чи відсутність судимості для кожного заявника, видану територіальним центром з надання сервісних послуг МВС;
- копію документа, що підтверджує право власності або користування житловим приміщенням.

Що робить Служба у справах дітей?

Служба у справах дітей протягом 10 робочих днів після надходження заяви та всіх документів перевіряє їх на відповідність вимогам законодавства, проводить бесіду із заявниками, складає акт обстеження

житлово-побутових умов заявників, розглядає питання про можливість заявників бути усиновлювачами та готує відповідний висновок. У разі надання позитивного висновку ставить заявників на облік кандидатів в усиновлювачі.

Після знайомства та встановлення контакту з дитиною кандидати в усиновлювачі звертаються до Служби у справах дітей із заявою про бажання усиновити дитину. Служба у справах дітей готує висновок про доцільність усиновлення та його відповідність інтересам дитини. Висновок подається в суд разом з іншими документами.

На що ще потрібно звернути увагу?

Усиновлення дитини здійснюється за письмовою згодою: батьків дитини, засвідченою нотаріально, піклувальників, опікунів або закладу охорони здоров'я чи навчального закладу, де перебуває дитина. Також усиновлення здійснюється і за згодою самої дитини, якщо вона досягла висловити.

У разі відсутності дозволу опікуна, піклувальника на усиновлення дитини, така згода може бути надана органом опіки та піклування.

Суд своїм рішенням може постановити про усиновлення дитини без дозволу органу опіки і піклування, якщо буде встановлено, що усиновлення дитини відповідає її інтересам.

Роз'єднання братів і сестер у разі усиновлення не допускається.

Як звернутися до суду?

Особа, яка бажає усиновити дитину, подає до суду заяву про усиновлення. Також до заяви додають:

- копію свідоцтва про шлюб, а також письмову згоду на це другого з подружжя, засвідчену нотаріально, у разі усиновлення дитини одним із подружжя;
 - медичний висновок про стан здоров'я заявника;
 - довідку з місця роботи із зазначенням заробітної плати або копію декларації про доходи;
 - документ, що підтверджує право власності або користування житловим приміщенням;
 - інші документи, визначені законодавством.
- Судові витрати, пов'язані з розглядом справи про усиновлення, сплачує заявник. *Заява про усиновлення може бути відкликана до набуття чинності рішення суду про усиновлення.

Чи можна змінити прізвище та ім'я дитини після усиновлення?

За широке питання про зміну імені, прізвища та по батькові, дати і місця народження усиновленої дитини. Однак дата народження дитини може бути змінена не більш як на 6 місяців.

Здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей

Нагляд за умовами проживання і виховання усиновлених дітей здійснюється службами у справах дітей за місцем проживання усиновлювачів до досягнення перших 3-х років після усиновлення дитини перевіряють умови її проживання та виховання. В подальшому така перевірка здійснюватиметься один раз на 3 роки до досягнення дитиною 18 років.

Куди звертатися за консультацією та роз'ясненнями?

Якщо у вас залишилися запитання, будь ласка, телефонуйте до контакт-центру системи безоплатної правової допомоги за номером 0 (800) 213 103 цілодобово та безкоштовно в межах України. В центрах та бюро надання безоплатної правової допомоги на всій території країни ви можете отримати юридичну консультацію та правовий захист.

Хто може бути усиновлювачем?

Законодавством України визначено коло осіб, які можуть бути усиновлювачами:

- дієздатна особа віком не молодше 21 року, за винятком, якщо усиновлювач є родичем дитини;
 - особа має бути старша за дитину не менш як на 15 років. У разі усиновлення повнолітньої особи в віці не може бути меншою, ніж 18 років;
 - подружжя;
 - особи, які проживають однією сім'єю;
 - якщо дитина має лише матір або лише батька, які у зв'язку з усиновленням втрачають правовий зв'язок з нею, усиновлювачем дитини може бути один з чоловік або одна жінка.
- При цьому кількість дітей, яку може усиновити один усиновлювач, необмежена.

Чи є якісь переваги у праві на усиновлення?

Так, переважно усиновити дитину має громадянин України, в сім'ї якого виховується дитина; який є родичем дитини; якщо усиновлювачем є чоловік матері або дружина батька дитини; якщо особа уси-

Вітаємо!

Колектив Тернопільської районної ради та депутатський корпус щиро вітають з днем народження депутата районної ради **Назара Олеговича ДЗЮБАКА**.

*Хай будуть з Вами здоров'я та сила,
Хай доля буде ласкавою і щирою!
Щоб ніколи не знали Ви втоми!
Хай мир і злагода будуть у домі,
Хай Господь дарує надію й тепло
На довгі літа, на щастя й добро!*

Колектив Великоберезовицької селищної ради, депутатський корпус, члени виконавчого комітету вітають з днем народження начальника ВОС селищної ради **Юлію Богданівну ГОРЯ** Івановича **РАКАЧОГО**.

*Нехай волошками цвітуть літа прекрасні,
Нехай здійсняться тисячі бажань,
Щоб доля дарувала тільки щастя,
Ні краплі бід, ні жалю, ні страждань.
Життя хай квітне, мов вишневі сад,
І кожен день усміхнено радіє,
А доля подарує зорепад
Здоров'я, миру, успіхів й надії.*

Колектив ДНЗ «Довжанківська ЗОШ І-ІІІ ст. ДНЗ» вітає з днем народження вчительки математики **Миколу Володимирівича БІЛОГО**.

*В святковий день прийміть вітання
Та найщиріші побажання:
Здоров'я, щастя та добра,
Наснаги, успіхів, тепла.
І повсякденно, повсякчас
Хай буде все у Вас гаразд!*

Педагогічний колектив Великоберезовицької ЗОШ І-ІІІ ступенів вітає з днем народження вчителя української мови та літератури **Світлану Богданівну ПРИШЛЯК**, вчительку трудового навчання **Андрія Миколайовича ПРИШЛЯКА**, технічного робітника **Петра Павловича САБАТЮКА**.

Щиро вітаємо вас з днем народження! Бажаємо міцного здоров'я, щастя, благополуччя, подальших успіхів у будь-яких починаннях, щоденних справах, сміливих планах та сподіваннях.

Хай Вас підтримують та надихають рідні люди, розуміють та допомагають колеги. Хай доля збагачує Вас життєвою мудрістю, енергією, натхненням та радістю сьогоднішнього дня.
*Незабутніх вражень, щасливих подій,
Здійснення задумів, втілення мрій!
Хай прекрасним цвітом шлях життя
рясніє,
Справджуються завжди заповітні мрії.
Хай палають в серці почуття високі,
А доля дарує повні щастям роки.*

Педагогічний колектив Острівської ЗОШ щиро вітає з днем народження заступника директора з навчальної роботи **Христину Миколівну ГАЛКОВСЬКУ**.

*Прийміть найкращі наші побажання,
Яскравих квітів незабутній цвіт,
Нехай це добра, щире привітання
Звучить до Вас ще противітання.
Хай над Вами небо буде завжди чистим,
Радісно – на серці, повно – на столі.
Щоб були завжди Ви дужі та здорові,
А душею й серцем вічно молоді!*

Педагогічний колектив Великоглибочецької ЗОШ І-ІІІ ступенів ім. Яросяла Стецька щиро вітає з 50-річчям секретаря школи **Наталію Дмитрівну МУЗИЧИШИН**.

*Вітаєм з роками, що завітали
Сьогодні у Ваше життя!
Іх всього п'ятдесят ми нарахували,
А зчим дожити у щасті до ста.
Творчість й висот нових досягайте,
Мицні хай сила, квітуча краса,
Щоб всього найкращого в світі зазнали.
Здоров'я! Любові! Достатку! Добра!*

Колектив Великоберезовицької селищної ради та депутатський корпус щиро вітають з днем народження голову Великоберезовицької селищної ради **Романа Євгеновича МАЦЕЛЮХА**.

*Нехай цвітуть під небом синьоюком
Ще довго-довго дні й літа,
А тиха радість, чиста і висока,
Щоденно хай до хати поверта!
Бажаємо здоров'я, сонця у зеніті,
Любові, доброти і щастя повен дім,
Нехай у серці розкошує літо
І соняком квітуче золотим.
Хай постійно утілює, радість і достаток
Сипляться до Вас, немов вишневі цвіт,
Хай життєвий досвід творить з буднів святка,
Господь дарує довгих-довгих літ!*

Найщиріші вітання з днем народження надсилаємо директору **Василівну БАЛАКУНЕЦЬ** та завідувачу клубу с. Петриків **Надії Петрівні ДИТЮК**.

Бажаємо вам здоров'я, щастя, успіху та натхнення у справах. Нехай рідні завжди оточують вас любов'ю та розумінням, а колеги — повагою. Сподіваємося, що все це стане запорукою удачі та радості у вашому житті.

*Житній колос дозріває для хліба,
Для краси цвіте у полі квітка,
Для води народжується риба,
Для польоту — лебідь і лебідка,
А людина — для добра і щастя.
Тож прийми від нас ці привітання,
І нехай, неначе в добрій казці,
Збудуться усі ваші бажання!*

З повагою — працівники відділу культури Тернопільської РДА, районного будинку культури та районна організація профспілки працівників культури.

Іменинники КНП Тернопільської районної ради «Тернопільський районний центр первинної медико-санітарної допомоги» — акушерка АЗПСМ с. Великі Бірки **Марія Зеновівна КАШИЦЬКА** і сестра медична загальної практики — **Надія Василівна КУЗІК**.

*Нехай завжди вам всміхається доля,
Нестуг тільки радість з собою роки,
Хай щастя й здоров'я не зраджая ніколи,
Хай збуваються мрії, бажання й думки.
Хай ладиться скрізь: на роботі, в родині,
Щоб радісний систрій у серці не згас,
Все світле і гарне, що треба людині,
Нехай неодмінно приходиться до вас!*

Іменинники КНП Тернопільської районної ради «Тернопільська центральна районна лікарня» — молодша медична сестра **Олена Василівна ПРУС**, інженер з охорони праці **Ніна Григорівна ФЕДУН**, лікар-стоматолог **Роман Володимирович ДУКАС**, сестра медична стаціонару **Ірина Стефанівна РОМАНІВ**, лікар-анестезіолог **Олег Васильович ПЕТРОВИЧ**, робітник **Володимир Ярославович КОШУЛИНСЬКИЙ**.

*З днем народження вітаєм,
Від всього серця ми бажаєм
Здоров'я, радості, добра,
Щастя, успіхів, тепла,
Благополуччя та достатку,
Щоб справи всі були в порядку.
Хай посміхається життя
Та буде кращим майбуття!*

Колектив Почапинської ЗОШ І-ІІІ ст. щиро сердечно вітає з 60-річчям технічного працівника школи **Ореста Миколайовича ГОЛОВАТОГО**.

*Нехай летять собі літа,
Нам зупинити їх не вдасться.
Хай буде істина проста:
Чим більше літ, тим більше щастя.
Людськй шані зичимо й тепла,
Достатку, злагоди в родині,
Журба щоб в безвідвітній,
А радість жила в кожній днині.*

Інформує служба «101»

Про заборону спалювання сухої трави

Щорічно з приходом весни в містах та селах, на полях та сіножатях, на пагорбах та вздовж доріг рухаються вогняні «фронта», які знищують на своєму шляху все живе.

Кількість таких пожеж постійно зростає. Шкода від самих залишків й неконтрольованого спалювання рослин величезна й небезпечна. Вогнем знищуються не лише сухостій, але й насиння і коріння живих рослин, пошкоджуються нижні частини дерев і кущів, погіршується якість ґрунтів, що призводить до зниження урожайності. Невинні на перший погляд спалювання можуть призвести до масштабних пожеж, загрожувати знищенням житлових будівель.

Під час горіння листя та інших рослинних залишків у повітря вивільнюються шкідливі хімічні сполуки, які несуть велику шкоду для здоров'я людини. Якщо пожежі виникають на місцевості, через яку проходять високовольтні лінії електропередач, постає нова загроза. Дим і вогонь є напівпровідниками і за відповідних умов здатні стати причиною закорочення ЛЕП.

Спалювання сухої трави, опалого листя та інших рослинних залишків, без дозволу відповідних

органів, заборонено в Україні. Відповідальність за порушення цієї норми передбачена Кодексом України про адміністративні правопорушення і тягне за собою накладення штрафів на громадян від десяти до двадцяти неоподаткованих мінімумів доходів громадян і на посадових осіб – від п'ятдесяти до сімдесяти неоподаткованих мінімумів доходів громадян.

Ті самі дії, якщо вони спричинили загибель людей, масову загибель тварин або інші наслідки, караються позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років. Громадяни, дотримуйтеся правил пожежної безпеки, відмовтесь від спалювання сміття й рослинних залишків!

*Тернопільський районний відділ
УДСНС України у Тернопільській області.*

Оголошення

ЗАЯВА ПРО НАМІРИ

Комунальне підприємство «ТЕРНОПІЛЬСЬКОДОКАНАЛ» (замовник) заявляє про наміри розробки «Оцінки впливу на навколишнє середовище (ОВНС)» до робочого проекту «Будівництво станції знезалізнення води з реконструкцією насосної станції третього підйому в м. Тернополі» для отримання висновку експертизи.

Адреса замовника: 46008, Тернопільська обл., місто Тернопіль, вул. Тандорова, буд. 7.

Керівник підприємства: директор КУЗЬМА ВОЛОДИМИР АНТОНОВИЧ.

Телефон: +38 (352)525220.

Місцезнаходження об'єкта проектування: 460113, м. Тернопіль, вул. 15 Квітня, 2-Г (насосна станція третього підйому).

Проект реконструкції передбачає:

- реконструкцію насосної станції третього підйому;
- будівництво станції знезалізнення води продуктивністю 42 тис. м³/добу;
- будівництво резервуару V=500 м для потреб оборотного водопостачання;
- будівництво та реконструкцію внутрішньомайданчикових і зовнішніх мереж водопостачання та каналізації;
- будівництво трисекційного РП-10 кВ;
- будівництво трансформаторної підстанції ТП-10/0,4 кВ;
- будівництво кабельних ліній КЛ-10 кВ та КЛ-0,4 кВ;
- будівництво лабораторно-виробничого корпусу ВРН.

Проектований об'єкт підпадає під дію нормативно-правового акту «Перелік видів діяльності, екологічно небезпечної», затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 28 серпня 2013 р. № 808, за статтею 15 «Нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт... споруд водопідготовки систрій у серці не згас, Все світле і гарне, що треба людині, Нехай неодмінно приходиться до вас!

Проектований об'єкт підпадає під дію нормативно-правового акту «Перелік видів діяльності, екологічно небезпечної», затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 28 серпня 2013 р. № 808, за статтею 15 «Нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт... споруд водопідготовки систрій у серці не згас, Все світле і гарне, що треба людині, Нехай неодмінно приходиться до вас!

Транскордонного впливу немає.

Соціально-економічна необхідність планованої діяльності забезпечення питною водою в необхідних обсягах і якостю, що відповідає нормам ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною», та зменшення потенційного негативного впливу за рахунок виведення з експлуатації хлораторної та складу хлору після реалізації проекту.

Потреба в ресурсах при будівництві та експлуатації: загальна площа земельної ділянки – 3,7491 га (згідно з Державними земельним кадастром, ділянка з кадастровим номером № 6110100000:06:003:0004, цільове призначення – 1,20), додаткове прилучення земель не потрібне. При будівництві: пісок, щебінь, збірний залізобетон, металокожухи. Сировина для реконструкції надходить від підприємств України. При експлуатації: сіль для електролітичних установок – 107,675 т/рік; реагенти для пом'якшення води перед електролізом – 7,665 т/рік; паливо – не потребує; електроенергія – 13981,82 МВт*год/рік; тепло – 460 Гкал/рік. Річна потужність очищеної води становить 15,330 млн м³/рік. Потреба очисних споруд у воді становить 15,722 млн м³/рік, в тому числі на власні потреби – 392,448 тис. м³/рік (для промивання фільтрувального обладнання — 389,722 тис. м³/

рік та власних госп. потреб — 2726 м³/рік), екскаватор — 0,63 м³ ЕО-3221 (1 шт.), автогрейдер А-114 (1 шт.), автокран КС-3575А (1 шт.); компресор ПКС-5 (1 шт.); автопідйомна вишка ВС 22 (1 шт.); каток самохідний ДШ-50 (1 шт.); автосамоскид ЗІЛ-130 (2 шт.).

При експлуатації – не потребує. З проектуваного об'єкта організовано зручний під'їзд для транспорту. Відповідно до п. 5.4 «Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.96, № 173, Київ, 1996 р., санітарно-захисну зону для підприємств з технологічними процесами, які є джерелами забруднення атмосферного повітря слід встановлювати безпосередньо від джерел забруднення атмосфери організованими викидами або неорганізованими викидами, а також від місць розвантаження сировини до місць заводської забудови, ділянок громадських установ, будинків і споруд, в тому числі дитячих, навчальних, лікувальних соціального забезпечення, спортивних споруд та ін., а також територій парків, садів, скверів та інших об'єктів зеленого будівництва загальною користувачами, ділянок оздоровчих та фізкультурно-спортивних установ, місць відпочинку, садівничих товариств та інших, притриманих до них об'єктів.

Найближча житлова забудова від джерел викиду проектного об'єкта розташована на відстані близько 50 м (південний напрям) – вул. Академіка Сахарова.

Згідно з п. 15.2.3.1 ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди», межа першого поясу ЗСО водопровідних споруд має збігатися з огорожами майданчика цих споруд і бути на відстані:

- від стін резервуарів фільтрованої (питної) води, фільтрів (крім напірних), контактних освітлювачів з відкритою поверхнею води – не менше ніж 30 м;
- від стін інших споруд – не менше ніж 15 м.

Зона санітарної охорони (ЗСО) підприємства витримана.

Екологічні обмеження під час планованої діяльності обумовлюються нормативними документами, що регламентують безпеку навколишнього середовища. Основними обмеженнями є:

- відповідність якості стоків нормативам ГДС та Правилам приймання стічних вод;
- способи утилізації та місця складування рідких та твердих відходів мають відповідати нормативним ви-

могам та дозвільним документам; створення акустичного бар'єру. Розглядається в одному варіанті.

Можливі впливи планованої діяльності на навколишнє середовище:

— клімат і мікроклімат – діяльність не надає негативного впливу;

— повітря – викиди при здійсненні планованої діяльності не перевищують кількості, яка допускається санітарними нормами та затвердженіми нормативами ГДВ – концентрації забруднюючих речовин не мають перевищувати ГДК;

— водне – господарсько-побутове – 2726 м³/рік та виробничі стічні води – 389721 м³/рік скидають до системи міської каналізації. Зливові та талі стічні води з асфальтобетонних покриттів та умовно чисті води з покривель складського комплексу, об'ємом 510 м³/злива, надходять до міської зливової каналізації. Планується відповідність якості стоків нормативам ГДС та Правилам приймання стічних вод в систему каналізації;

— ґрунт – переформування рельєфу під час земляних робіт та влаштування фундаментів; вплив об'єкта на ґрунти в режимі експлуатації відсутній (на ділянці стісняється встановлені відведення стічних вод, встановлені спеціально відведені місця для тимчасового зберігання відходів), підземні води захищені і забруднені;

— рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти – здійснення діяльності передбачене на земельній ділянці, що належить фонду об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ).

— навколишнє соціальне середовище – створення додаткових робочих місць та супутнього бізнесу (розміщення та харчування працівників);

— навколишнє техногенне середовище – пам'ятки архітектури, історії і культури (як об'єкти забудови), зони рекреації, культурного ландшафту та інші елементи техногенного середовища в зоні впливу об'єкта відсутні.

Під час діяльності можуть утворюватися наступні відходи:

— відходи виробництва, що підлягають захороненню на полігоні ТПВ: тверді побутові відходи (ТПВ) і відходи від прибирання території (код, найменування групи і виду відходів – відходи комунальні (міські) змішані, у т.ч. сміття з урн, код 7720.3.1.01; відходи, одержані в процесі очищення вулиць, місць загального використання, інше – код 7720.3.1.03 – IV клас небезпечності).

З метою інформування громадськості щодо планованої діяльності передбачено наступні заходи:

— подання пропозицій протягом одного місяця (30 діб) з дня публікації оголошення у місцевих ЗМІ до управління житлово-комунального господарства, благоустрою та екології за адресою: 46001, м. Тернопіль, вул. Коперника, 1, тел./факс 52-58-48; e-mail:gkge@ukr.net.

— ознайомитися з матеріалами проекту і ОВНС представники зацікавлених сторін зможуть за адресою: 46008, Тернопільська обл., місто Тернопіль, вул. Танцюрова, буд. 7, КП «ТЕРНОПІЛЬСЬКОДОКАНАЛ».

Герої не вмирають

Молюсь за тебе, Україно!

Пролунало в країні мовчання.
Навіть вітер затих на хвилину;
Зі сльозами «Герої не гинеуть».
Засвітили свічки в кожній домі
І дивилися тихо на небо —
Там летіли у даль невідому
Ті герої, що вмерли за тебе.
Я почула, як плаче держава,
Що синів її в землю ховають.
Ви не вмерли! В вас — вічність і слава,
Бо герої, як ви, не вмирають!

20 лютого — День пам'яті Героїв Небесної сотні. Криваві події 2014-го сколихнули не тільки Україну, а й увесь світ. Тоді загинули більше сотні українських патріотів — сміливих, вольових, мужніх, незалежних, цілеспрямованих, справедливих, чий серця були сповнені щирою любов'ю до України. Вони віддали життя, відстоюючи ідеали демократії, європейський вибір, гідне майбутнє для наступних поколінь.

Революція Гідності навчила бути небайдужими, брати на себе відповідальність і стояти за Україну до останнього подиху. Приклад тому — захисники східних рубежів, які зупинили наступ ворога.

Серед них і двоє наших земляків — Дмитро Заплітний і Андрій Капчур. Вони загинули, боронячи Країну від ворожої навали.

Слава Україні! Героям слава!

28 лютого у Почапинській ЗОШ І-ІІІ ст. відбувся виховний захід «Молюсь за тебе, Україно!». Його провели педагог-організатор М. Л. Крамар, класний керівник 8-А класу І. Р. Мілян та керівник хореографічного гуртка Л. Р. Телих. Шкільна родина збиралася, щоб у скорботі схилити голови і вшанувати Героїв Небесної сотні та героїв АТО/ООС.

Ведучими були учениця 7 класу Мар'яна Гець та учень 9 класу Юрій Гець. У сценці «Алла і друзі»

яку зіграли Софія Безкорова (9 кл.), Анастасія Стецько (9 кл.) та Микола Мар'яш (10 кл.), учні відобразили події Майдану. У виконанні Ангеліни Дубас звучали пісні «Повертайся живим» і «Над землею тумани». Хореографічний гурток «Барви» у вокальному супроводі Ангеліни Дубас і Світлани Гуцуляк показав флеш-моб «Єдина Україна».

Юлія ЖАВОРОНКО, президент учнівського самоврядування школьного парламенту «Первоцвіт».

В бібліотеці-філії с. Забойки відбувся захід «Майдан заради майбутнього», присвячений Дню Героїв Небесної сотні.

Шкільний меридіан

Українські вечорниці в Острові

З давніх-давен линули світом слова про Україну, про щирий і працьовитий народ, про зелені гаї, тихі ріки й озера. Наша земля славиться багатими традиціями й обрядами. Той, хто не черстве душою і сповнений любові та доброти до української спадщини, звертається до звичаїв свого народу.

В Острівській ЗОШ І-ІІІ ступенів щороку напередодні Великого посту організують українські вечорниці. Учні дев'ятого класу разом із класним керівником Ольгою Василівною Пелехатою, музичним керівником Наталією Володимирівною Кошильовською, хореографом Даною Теодозіївною Хоєцькою запросили на захід батьків, бабусь і дідусів, учителів, щоб разом поринути в чарівний світ української пісні, танцю. Господинею була мама Андрія Ковальчука, Марія Миронівна, а господарем — батько Християни Вітровець, Володимир Романович. До присутніх з вітальним словом звернулася директор школи Оксана Казимирівна Кожушко.

На святі діти мали чудову нагоду погратися в ігри, заспівати українські пісні, стан-

цювати запальні народні танці, поринути в минуле нашого народу. Головне наше завдання не лише пам'ятати звичаї, традиції, а й примножувати їх. На вечорниці був присутній отець Василь Дідуч, який сповнив усіх молитвою «Отче наш». А далі учасників частували борщем із пампушками, варениками з картоплею, капустою та вишнями.

Міцний наш рід, жива в ньому пам'ять про минуле. Тож бережімо цю прекрасну багату скарбницю: в ній розум, кмітливість, гумор, надія, світло завтрашнього дня.

Марія ІВАШКІВ, Анна-Марія ХАБУРСЬКА, Назар КОЛЯСА, Павло ПІЩАТІН, учні 9 класу.

**Обійдіть весь світ безмірний
І скажіть, в якій країні
Так зберігся скарб безцінний,
Як у нас, на Україні?**

«Полімери і мистецтво»

Оновлення змісту освіти у 21 столітті потребує розв'язання складної проблеми — як розв'язати гігантський масив знань в індивідуальне надбання та знаряддя кожної особистості. Адже світ «інформаційного вибуху», який формують нові взаємини між дитиною і знаннями, стає дедалі складнішим. Знанням засвоюють учнями значною мірою залежить від умілого використання в навчальному процесі міжпредметних зв'язків. Однією із форм їх реалізації є, зокрема, бінарні уроки. Саме такий бінарний урок на тему «Полімери і мистецтво» провели у Настасівській ЗОШ І-ІІІ ст. вчителі хімії й образотворчого мистецтва Д. В. Гайдук і В. М. Ридз. Педагогам вдалося інтегрувати два предмети для досягнення спільної мети. Вчитель хімії ознайомив учнів із поняттями, які стосуються полімерів, на прикладі поліетилену, а вчитель образотворчого мистецтва розповіла про мозаїку як один із видів мистецтва та продемонструвала добірку виробів, виготовлених із вторинної сировини. Д. В. Гайдук звернув увагу на сучасні події полімерів у річці, лісі, озера. Вчителі закликали учнів зробити свій внесок у збереження довкілля та спробувати підготувати вироби із поліетиленових корків.

До роботи долучилися вчителі Настасівської ЗОШ І-ІІІ ст. Н. І. Крисова-та, О. Р. Демида, І. І. Дзюбак та Т. М. Богуцька. Учні і вчителі поділилися на групи та взялися за справу, результатом якої стали чудово викладені мозаїки, які прикрашатимуть стіни школи.

**Дмитро ГАЙДУК,
вчитель хімії Настасівської
ЗОШ І-ІІІ ст.**

Добрі справи

Посли добра і миру з Великих Бірок побували в Румунії

«Книга Добра» відтепер зберігатиметься в Румунії. До цього часу її вже отримали бібліотеки в Іспанії, Туреччині, Литві, Латвії, Естонії та Україні.

За підтримки міністра закордонних справ Павла Клімкіна та Посольства України в Румунії 80 учасників та організатори міжнародного соціального проєкту «Книга Добра» взяли участь в аудієнції на запрошення Її Величності, принцеси Маргарети, Бергінді Румунської Корони.

Її Величність під час свого виступу привітала гостей і зауважила, що ця надзвичайна ініціатива на добрі майбутні. Випра за межа Маркоретона зазначила, що така ініціатива дітей — неймовірно натхнення для людства.

Представники Посольства України в Румунії організували для юних послів добра і миру чудові екскурсії до Національного музею села ім. Д. Густі, літнього палацу королів Румунії, замку Пелеш у місті Сіная, замку Дракули та захоплюючого містечка Брашов. Також відбулося покладання квітів до пам'ятника Т.Г. Шевченку в Бухаресті.

Нагадаємо, що міжнародний соціальний проєкт «Книга Добра» реалізують в Україні вже 2 роки поспіль. За цей період в проєкті взяли участь понад 500 тис. осіб.

Районні змагання з настільного тенісу серед школярів

1 березня 2019 року в Почапінській ЗОШ І-ІІІ ст. відбулися ХХІІІ спортивні ігри школярів Тернопільського району з настільного тенісу.

Перед початком змагань з вітальним словом до учасників звернувся методист з фізичної культури А. З. Івасюк. Головний суддя А. І. Чернецький ознайомив учасників із системою проведення змагань, поrezzaва чесної гри, успіхів та перемоги.

За результатами змагань у командному заліку перемогу здобули:

- I місце — Почапінська ЗОШ І-ІІІ ст.;
- II місце — Великогаївська ЗОШ І-ІІІ ст.;
- III місце — Великоглибочецька ЗОШ І-ІІІ ст.

Особиста першість серед юнаків:

- I місце – Віталій Салук (Почапінці);
- II місце – Віталій Гнатів (Почапінці);
- III місце – Олександр Ізб'янський (Великі Гаї).

Особиста першість серед дівчат:

- I місце – Юлія Жаворонко (Почапінці);
- II місце – Віта Швайчук (Великі Гаї);
- III місце – Тетяна Рочман (Великі Бірки).

Наполегливо тренуйтеся і завжди будьте першими!

Ювілеї

Колектив Тернопільської районної ради та депутатський корпус щиро вітають з 60-літнім ювілеєм депутата районної ради, директора комунального закладу Тернопільської районної ради «Меморіальний музей Соломії Крушельницької» **Надію Яківну ЗЮБРОВСЬКУ**.

Ваш ювілей — щаслива дата.

І сумніватись тут не слід.

Нехай сьогодні наші привітання

У серці Вашому залишать добрий слід.

Отож, прийміть найкращі привітання

Здоров'я, щастя на існує в світі.

Всю радість, що живе серед людей,

Найкращі всі, що до вподоби, квіти

Даруєм Вам у цей святковий день.

90-річний ювілей святкувала жителька с. Грабовець Великогаївської ОТГ **Стефанія Михайлівна ЗАБЛОЦЬКА**. Привітав ювілярку йороста села Микола Миронович Дорош.

Вже стало доброю традицією в Байковецькій сільській раді вітати ювілярів з днем народження.

28 лютого 90-річний ювілей святкувала жителька с. Дубівці **Стефанія Павлівна ЯЦЮК**.

Привітати ювілярку завітали: староста с.Дубівці Оксана Зіновіївна Козібрда, начальник відділу культури, молоді та спорту Роман Ігоревич Сушко та директор Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Оксана Ігорівна Яріш.

А 2 березня перший заступник сільського голови Микола Андрійович Дума, секретар Байковецької сільської ради Юлія Романівна Турчманович, в. о. старости с. Соборне та с. Чернелів-Руський Михайло Іванович Дручук привітали з 95-річним ювілеєм жительки с. Соборного **Ганну Терентіївну МОЛОЧНИК**.

В адресу ювілярок лунали теплі слова з побажаннями здоров'я, багатострої духу, шани від рідних та близьких, радісних та щасливих років.

9 березня святкує 70-річчя багатодітна мати, теща та свекруха **Зіновія СЦІБАЙЛО** з Мишківців.

Вас, наша дороженька, вітає вся велична родина, також приєднуються родичі з Іспанії, Польщі, Росії.

Сьогодні Вам, рідненька, 70.

Вам щиро дякуємо нині

За мудрість батьківських порад,

За приклад матері і господині.

За Вашні руки працьовитої золоті,

Вклоняємось низько, до землі,

І хочемо Вам щиро побажати:

Нехай Господь Вас поблагословить,

Дарує милість Вам і ласку,

Пошле здоров'я Вам і многа літ.

Живіть ще довго, матінко, будь ласка!

Ми щиро доволу, матінко, за Вас,

І просимо Бога, щоб він повсякчас

Беріг Вас на Ваших життєвих дорогах,

Щоб смутку і горя не знали ніколи.

Програма місцевих телеканалів

ПОНЕДІЛОК 11 БЕРЕЗНЯ

TV-4

06.00,10.00,18.00 Т.с. «Моє серце наполягає»
07.00,20.00 висті. Тиждень
08.00,16.10 Єдина країна
08.30,17.00 Відкрита зона
09.00 Час-Тайм
09.30 Справжня ціна
11.00,16.10 Година для дитини
12.10 Межа правди
13.00 Хіт-парад
14.00 Х.ф. "Пропала грамота"
16.00,19.00,22.00 Провінційні висті
19.30,21.00 Наші вітання
20.30 Купуй Тернопільське!
21.30 Сільський календар

ТВБ

07.00 «Файний ранок»
09.00 «Своя земля»
09.33,12.59 «Енеїда»
10.00,19.23,21.55 «Тема дня»
10.30 Д/с «Неповторна природа»
11.00,17.14 «Wise cow»
11.32 «Розсекречена історія»
12.29 Док.фільм
13.30,17.00,19.00,20.30 «Новини»
13.44 «Діалоги»
14.15 Радіодень «Модуль знань»
15.00 Д/с «Незвідані шляхи»
16.00 Радіодень «Життя»
16.30 #НеоСцена з О. Вергелісом
17.40 «Разом»
18.12 Т/с «Еліза»
19.52 Д/ф «В Україні»
20.50 «Спільно»
21.23 «Схеми. Корупція в деталях»

EUROSPORT

10.30 Автоперегони. Формула Е. Гонконг.
11.00 Універсіада. Красноярськ. Лижні перегони. Жінки. 15 км. Мас-старт.
11.45 Універсіада. Красноярськ. Гірські лижі. Чоловіки. Слалом. Спроба 2.
12.30 Універсіада. Красноярськ. Фрістайл. Крос.
16.15,21.00 Велоспорт. Париж - Ніцца. Етап 2.
18.15,22.00 Спроби на лижах з трампліну. Кубок світу. Лілехаммер. Чоловіки. HS 138. Кваліфікація.

ВІТОРОК 12 БЕРЕЗНЯ

TV-4

06.00,10.00,18.00 Т.с. «Моє серце наполягає»
07.00,09.30,16.00 Провінційні висті
07.35 Сільський календар
08.00 Єдина країна
08.30,17.00 Відкрита зона
09.00 Час-Тайм
11.00 Година для дитини
11.30 «Кіндер ШОУ»
12.30 «Завтра-сьогодні»
14.00 Х.ф. «Храм Шаолінь»
16.10 Година для дитини
17.30 Смачна мандрівка
19.00,22.00 Провінційні висті
19.30,21.00 Наші вітання
20.00 Реформи - це просто.
21.30 Музична програма «Гал-кліп»

ТВБ

07.00 «Файний ранок»
09.00 Документальний цикл «Кухня По»
09.33,12.59 «Енеїда»
10.00,13.44,19.23,21.55 «Тема дня»
10.30 Д/с «Неповторна природа»
11.00,17.14 «Wise cow»
11.32 «Розсекречена історія»
12.29 Док.фільм
13.30,17.00,19.00,20.30 «Новини»
14.15 Радіодень «Модуль знань»
15.00 Д/с «Неповторна природа»
15.30 Д/с «Таємниці підводного світу»
16.00 Радіодень «Життя»
16.30 #МузLove з Л.Морозовою
17.40 «Разом»
18.12 Т/с «Еліза»
19.52 «Букголіки»
20.50 «Своя земля»
21.23 «Шахтарська зміна»

EUROSPORT

05.00 Автоперегони. Формула Е. Гонконг.
09.30 Фехтування. Серія Гран-прі. Будапешт.
11.00 Гірські лижі. Кубок світу. Сольдеу. Чоловіки. Швидкісний спуск. Тренування.
12.30 Гірські лижі. Кубок світу. Сольдеу. Жінки. Швидкісний спуск. Тренування.
14.00,19.45 Лижні перегони. Кубок світу. Драммен. Спринт. Класика.
16.15,20.20 Біатлон. ЧС. Естерсунд. Жінки. Індивідуальні перегони.
18.15 Стрибки на лижах з трампліну. Кубок світу. Лілехаммер. Чоловіки. HS 138.
20.05 Хокей на траві. Pro League.
21.00 Велоспорт. Париж - Ніцца. Етап 3.
21.45 Олімпійські ігри. «Живі легенди». Пітер Ван ден Хугенбанд.

22.15 Олімпійські ігри. «Живі легенди». Тіна Мазе.
22.45 Автоперегони. Формула Е. Гонконг. Огляд.

СЕРЕДА 13 БЕРЕЗНЯ

TV-4

06.00,10.00,18.00 Т.с. «Моє серце наполягає»
07.00,09.30,16.00 Провінційні висті
07.35 Реформи - це просто. Телеміст
08.30,17.00 Відкрита зона
09.00 Час-Тайм
11.00,16.10 Година для дитини
12.10 Музична програма «Гал-кліп»
13.00 Хіт-парад
14.00 Х.ф. «Боги річкового світу»
16.40 «Кіндер ШОУ»
19.00,22.00 Провінційні висті
19.30,21.00 Наші вітання
20.00 Формула здоров'я
21.30 Смачна мандрівка

ТВБ

07.00 «Файний ранок»
09.00 Документальний цикл «Кухня По»
09.33,12.59 «Енеїда»
10.00,13.44,19.23,21.55 «Тема дня»
10.30 Д/с «Неповторна природа»
11.00,17.14 «Wise cow»
11.32 «Розсекречена історія»
12.29 Док.фільм
13.30,17.00,19.00,20.30 «Новини»
14.15 Радіодень «Модуль знань»
15.00 Д/с «Неповторна природа»
15.30 Д/с «Таємниці підводного світу»
16.00 Радіодень «Життя»
16.30 #КіноWALL з Р. Семківим
17.40 «Своя земля»
18.12 Т/с «Еліза»
19.52 «Шахтарська зміна»
20.50 «Наші гроші»
21.23 «Складна розмова»

EUROSPORT

01.00,08.00,14.00 Стрибки на лижах з трампліну. Кубок світу. Лілехаммер. Чоловіки. HS 138.
02.30,06.00,09.35,16.15 Біатлон. ЧС. Естерсунд. Жінки. Індивідуальні перегони.
03.15,05.00 Лижні перегони. Кубок світу. Драммен. Спринт. Класика.
07.00,15.00 Автоперегони. Формула Е. Гонконг. Огляд.
11.15 Гірські лижі. Кубок світу. Сольдеу. Чоловіки. Швидкісний спуск.
12.30,20.00 Гірські лижі. Кубок світу. Сольдеу. Жінки. Швидкісний спуск.
17.00,22.45 Біатлон. ЧС. Естерсунд. Чоловіки. Індивідуальні перегони.
19.15 Хокей на траві. Тележурнал.
19.45 Хокей на траві. Pro League.
19.50 «Watts».
21.00 Велоспорт. Париж - Ніцца. Етап 4.
22.00 Велоспорт. Тіррено - Адриатико. Етап 1.

ЧЕТВЕР 14 БЕРЕЗНЯ

TV-4

06.00,10.00,18.00 Т.с. «Моє серце наполягає»
07.00,09.30,16.00 Провінційні висті
07.35 Формула здоров'я
08.30 Смачна мандрівка
09.00 Час-Тайм
11.00,16.10 Година для дитини
12.10 ПроОбраз із Наталкою Фіщич
12.30,17.00 Відкрита зона
13.00 Хіт-парад
14.00 Х.ф. «Історія Марти Стюарт»
17.30 Музична програма «Гал-кліп»
19.00,22.00 Провінційні висті
19.30,21.00 Наші вітання
20.00 ПроОбраз із Наталкою Фіщич
21.30 ПроОбраз із Наталкою Фіщич

ТВБ

07.00 «Файний ранок»
09.00 Документальний цикл «Кухня По»
09.33,12.59 «Енеїда»
10.00,13.44,19.23,21.55 «Тема дня»
10.30 Д/с «Неповторна природа»
11.00,17.14 «Wise cow»
11.32 «Розсекречена історія»
12.29 Док.фільм
13.30,17.00,19.00,20.30 «Новини»
14.15 Радіодень «Модуль знань»
15.00 Д/с «Таємниці підводного світу»
16.00 Радіодень «Життя»
16.30 #НеоСцена з О.Вергелісом
17.40 «Чудова гра»
18.12 Т/с «Еліза»
19.52 «Букголіки»
20.50 «Складна розмова»
21.23 «Спільно»

EUROSPORT

05.45 «Watts».
09.00 Хокей на траві. Тележурнал.
11.15 Гірські лижі. Кубок світу. Сольдеу. Жінки. Супергігант.
12.30 Гірські лижі. Кубок світу. Сольдеу. Чоловіки. Супергігант.
14.00 Автоперегони. Формула Е. Гонконг. Огляд.

14.55 Автоспорт. «Тест-драйв».
16.15,21.00 Велоспорт. Париж - Ніцца. Етап 5.
17.45,22.15 Стрибки на лижах з трампліну. Кубок світу. Тронхейм. Чоловіки. HS 140.
20.05 Велоспорт. Тіррено - Адриатико. Етап 2.

П'ЯТНИЦЯ 15 БЕРЕЗНЯ

TV-4

06.00,10.00,18.00 Т.с. «Моє серце наполягає»
07.00,09.30,16.00 Провінційні висті
07.35 Україна. Перезавантаження
08.30,17.00 Відкрита зона
09.00 Час-Тайм
11.00,16.10 Година для дитини
11.50 «Кіндер ШОУ»
12.10 Музична програма «Гал-кліп»
12.40 Сім'я від А до Я
13.00 Хіт-парад
14.00 Х.ф. «Сезон повернення»
17.30 ПроОбраз із Наталкою Фіщич
19.00,22.00 Провінційні висті
19.30,21.00 Наші вітання
20.10 Сільський календар
21.30 Єдина країна

ТВБ

07.00 «Файний ранок»
09.00 Документальний цикл «Кухня По»
09.33,12.59 «Енеїда»
10.00,13.44,19.23,21.55 «Тема дня»
10.30 Д/с «Неповторна природа»
11.00,17.14 «Wise cow»
11.32 «Розсекречена історія»
12.29 Док.фільм
13.30,17.00,19.00,20.30 «Новини»
14.15 Радіодень «Модуль знань»
15.00 Д/с «Неповторна природа»
15.30 Д/с «Таємниці підводного світу»
16.00 Д/ф «Чудова гра»
16.30 #БіолоFUN з Р. Семківим
17.40 «Букголіки»
18.12 Т/с «Еліза»
19.52 «Пліч-о-пліч»
20.50 «Схеми. Корупція в деталях»
21.23 «Своя земля»

EUROSPORT

23.15,07.00,09.00,11.30,14.30 Біатлон. ЧС. Естерсунд. Супермікст.
00.00,05.00,10.30 Велоспорт. Тіррено - Адриатико. Етап 2.
01.00,04.00,09.30,15.00 Велоспорт. Париж - Ніцца. Етап 5.
02.00 Хокей на траві. Тележурнал.
02.30,12.00 Гірські лижі. Кубок світу. Сольдеу. Чоловіки. Супергігант.
03.15,06.00,17.45 Стрибки на лижах з трампліну. Кубок світу. Тронхейм. Чоловіки. HS 140.
07.30,12.30 Гірські лижі. Кубок світу. Сольдеу. Жінки. Супергігант.
08.00,20.45 Автоперегони. Формула Е. Гонконг. Огляд.
13.00 Футбол. Ліга чемпіонів. Жеребкування.
13.40 «Watts».
14.00 Футбол. Ліга Європи. Жеребкування.
16.15,19.50 Велоспорт. Париж - Ніцца. Етап 6.
18.15 Стрибки на лижах з трампліну. Кубок світу. Вікерсунд. Чоловіки. HS 240. Кваліфікація.
21.45 Автоперегони. World Endurance. Себрінг.

СУБОТА 16 БЕРЕЗНЯ

TV-4

07.00,09.30 Провінційні висті
07.35 Х.ф. «Сент Анж»
09.00 Час-Тайм
10.00,19.00,22.00 Єдина країна
10.30,20.30 Завтра-сьогодні
12.00 ПроОбраз із Наталкою Фіщич
12.15 Х.ф. «Фучжоу»
14.20 Тернопільська погода
14.30 «Кіндер ШОУ»
14.50 Мультифільми
15.00 М.ф. «Пітер Пен»
16.30 Сім'я від А до Я
17.00 Хіт-парад
18.00 Наші вітання
19.30 У фокусі Європа
19.55 Добрі традиції
21.00 Реформи - це просто. Телеміст

ТВБ

07.00 М/с «Принцеса Сіссі»
08.00 «Файний ранок»
09.34 «Хто в домі хазяїн?»
10.04 «Чудова гра»
10.34 Д/с «Неповторна природа»
11.04 Д/с «Смак сиру»
11.34 «Енеїда»
12.30 «Двоколісні хроніки»
12.50 Радіодень «Модуль знань»
13.39 «Тема дня»
14.14 «Розсекречена історія»
15.15 Радіодень «Книжкова лавка. ТОП 7»
16.05 Вистава
18.04,22.00 Д/ф «Сильна доля»
19.00 «Новини»
19.16 «Діалоги»
20.08 «UA: Фольк»
21.00 #МузLove з Л.Морозовою
21.30 #НеоСцена з О.Вергелісом

EUROSPORT

06.30 Біатлон. ЧС. Естерсунд. Супермікст.
07.00,12.15,18.00 Стрибки на лижах з трампліну. Кубок світу. Вікерсунд. Чоловіки. HS 240
08.00 Велоспорт. Париж - Ніцца. Етап 6.
09.00 Гірські лижі. Кубок світу. Сольдеу. Команди.
10.15 Гірські лижі. Кубок світу. Сольдеу. Чоловіки. Слалом-гігант. Спроба 1.
11.15 Гірські лижі. Кубок світу. Сольдеу. Жінки. Слалом. Спроба 1.
13.00,15.45 Гірські лижі. Кубок світу. Сольдеу. Чоловіки. Слалом-гігант. Спроба 2.
14.15 Біатлон. ЧС. Естерсунд. Жінки. Естафета.
16.00 Велоспорт. Париж - Ніцца. Етап 7.
20.00 Гірські лижі. Кубок світу. Сольдеу. Жінки. Слалом. Спроба 2.
20.30 Керлінг. ЧС. Данія. Жінки. Данія - США.

НЕДІЛЯ 17 БЕРЕЗНЯ

TV-4

06.00 Х.ф. «Сент Анж»
08.00,22.00 Єдина країна
08.40 Час-Тайм
09.00 Повнота радості життя
09.30 Дитяче ціна
10.15 Прямая трансляція Божественної Святої Літургії з Архікатедрального Собору УГКЦ м.Тернополя
12.00 «Кіндер ШОУ»
12.20 Мультифільм
12.30 Дитяче кіно.М.ф. «Пітер Пен»
14.00 Погляд зблизка
14.30 Формула здоров'я
16.00 Реформи - це просто. Телеміст
16.55 Добрі традиції
17.00 Вікно в Америку
17.30 Про нас
18.00 Наші вітання
19.00 Провінційні висті. Тиждень
20.00 Огляд світових подій
21.00 Музична програма «Гал-кліп»

ТВБ

07.00 М/с «Принцеса Сіссі»
08.00 «Додолики»
08.30 «Файний ранок»
09.34 «Хто в домі хазяїн?»
10.04 «Чудова гра»
10.34 Д/с «Неповторна природа»
11.34 «Енеїда»
12.30 «Двоколісні хроніки»
12.50 Радіодень «Модуль знань»
13.39 «Тема дня»
14.14 Д/с «Незвідані шляхи»
15.18 «Букголіки»
15.48 Д/ф «Відкривай Україну»
16.18 Д/ф «Чудова гра»
16.48 «Хто в домі хазяїн?»
17.23 «UA: Фольк»
18.30 «Своя земля»
19.00 «Розсекречена історія»
20.00 «Разом»
20.30 Д/ф «В Україні»
21.00 #БіолоFUN з Р. Семківим
21.30 #КіноWALL з С. Тримбачем
22.00 «UA: Фольк»

EUROSPORT

10.00,11.15 Гірські лижі. Кубок світу. Сольдеу. Жінки. Слалом-гігант.
10.15,13.30 Гірські лижі. Кубок світу. Сольдеу. Жінки. Слалом-гігант.
11.15 Гірські лижі. Кубок світу. Сольдеу. Чоловіки. Слалом.
12.15 Лижні перегони. Кубок світу. Фалун. Жінки. 10 км. Вільний стиль.
14.15 Біатлон. ЧС. Естерсунд. Жінки. Мас-старт.
15.15 Лижні перегони. Кубок світу. Фалун. Чоловіки. 15 км. Вільний стиль.
16.45 Біатлон. ЧС. Естерсунд. Чоловіки. Мас-старт.
18.00 Стрибки на лижах з трампліну. Кубок світу. Вікерсунд. Чоловіки. HS 240.
19.45 Велоспорт. Париж - Ніцца. Етап 8.
20.45 Снукер. Gibraltar Open. Фінал

АНОНС ТИЖНЯ

#ШКОЛА
ШКОЛА. ВИПУСКНИЙ, Пн-Чт, 20:45,21:45
Довгоочікувана прем'єра серіалу «Школа 3» змусила глядачів із перших хвилин хвилюватися за улюблених героїв. Чим завершилася пожежа в кінотеатрі, яка сталася вквнці попереднього сезону? Які стосунки в школярів, що вже перейшли в 11 клас? Чи зможуть дорослі розібратися в своїх почуттях?

Афіша

Тернопільський академічний обласний український драматичний театр ім. Т. Г. Шевченка

м. Тернопіль, бульвар Т. Шевченка, 6
09.03. (субота) — до 205-річчя з дня народження Т. Г. Шевченка: «Тарас», драматична містерія.
Тривалість 1 год. 45 хв. без антракту.
10.03. (неділя) — «Язичники», сімейні сцени.
Тривалість 2 год.
13.03. (середа) — «Сорочинський ярмарок», музична комедія.
Тривалість 2 год.
14.03. (четвер) — «Гормон кохання, або Тестостерон», музична комедія.
Тривалість 2 год.
16.03. (субота) — «Гуцулка Ксеня», музична комедія.
Тривалість 3 год.
17.03. (неділя) — «Рятуйте, мене женять» музична комедія.
Тривалість 2 год.

Для дітей

10.03. (неділя) — «Незвичайні пригоди відважних козаків», за мотивами народних переказів та легенд.
Тривалість 1 год.
17.03. (неділя) — «Рукавичка», казка.
Тривалість 1 год.

Тернопільський академічний обласний театр актора і ляльки

м. Тернопіль, вул. Січових Стрільців, 15
10.03. (неділя) — «Поросятко Чок», казка-комедія.
Тривалість — 45 хв.
17.03. (неділя) — «Друзі маленької Кіті», музична казка.
Тривалість — 45 хв.
Ціна квиток о 12:00, 14:30.

Тернопільська обласна філармонія

м. Тернопіль, вул. Князя Острозького, 11
21.03. (понеділок) — концерт до ювілею Олександра Дяченка — народного артиста України, соліста Національної опери України, професора Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського.
Початок о 18:30.

Оскар 2019: переможці в основних номінаціях

В Лос-Анджелесі відбулась урочиста церемонія нагородження преміями Американської кіноакадемії.
Переможцем в номінації «Найкращий фільм» стала стрічка Пітера Фареллі «Зелена книга», хоча очікувалося, що премію в цій категорії отримає «Рома» (Рим) Альфонсо Куарона.
Загалом у «Зеленої книги» — перемоги в трьох номінаціях, зокрема в категорії «Найкращий актор другого плану» і «Найкращий оригінальний сценарій».
Найбільше «Оскарів» — в «Богемної Рапсодії» (4), у «Роми» і «Чорної пантери» — по три.
Переможці в основних номінаціях:
«Найкращий фільм» — «Зелена книга».
«Найкращий фільм іноземною мовою» — «Рома» (Мексика).
«Найкращий режисер» — Альфонсо Куарон («Рома»).
«Найкращий актор» — Рамі Малек («Богемна рапсодія»).
«Найкраща акторка» — Олівія Колман («Фаворитка»).
«Найкращий актор другого плану» — Махершала Алі («Зелена книга»).
«Найкраща акторка другого плану» — Реджина Кінг («Якби Біль-стріт майже заговорити»).
«Найкращий мультифільм» — «Людина-павук: навколо всесвіту».

Подільське СЛОВО
Розрахунок рахунок: 26003250972001
Тернопіль, МФО 338783, ідентифікаційний код 02475351.
Свідоцтво про державну реєстрацію: ТР № 683 — 283 ПР від 29. 11. 2018 р.
Директор Наталія ЧаПРАК 528830
Бухгалтерія, довідки 528830
Журналісти Лілія РАТНЮК
Верстка: Іван Юзьків, Уляна Балагура
Адреса редакції: 46002, м. Тернопіль, вул. Бродівська, 17.
Email: podilske_slovo@ukr.net

ПОНЕДІЛОК 11 БЕРЕЗНЯ

UA: ПЕРШИЙ

06.00 М/с «Ведмеді-сусіди». 06.30,07.00,08.00,09.00,09.25, 13.00,15.00,18.00,21.00,23.30, 02.00,05.00 Новини. 06.35,07.05,08.05,09.05 Доброго ранку, Країно! 09.30 Т/с «Галерея Вельвет». 12.30 Д/с «Аромати Греції». 13.15,14.30 РадіоДень. 13.45,15.20 Д/с «Неповторна природа». 16.20 Хто в домі хазяїн? 16.55 По обіді шоу. 18.20,02.35 Тема дня. 18.50,04.45 Своя земля. 19.10 Передвиборна агітація кандидатів на посаду Президента України за кошти Державного бюджету №37 (Триченко Анатолій Степанович). 19.30 Передвиборна агітація кандидатів на посаду Президента України за кошти Державного бюджету №38 (Кривенко Віктор Миколайович). 19.45 Передвиборна агітація кандидатів на посаду Президента України за кошти Державного бюджету №39 (Каплін Сергій Миколайович). 20.05 Передвиборна агітація кандидатів на посаду Президента України за кошти Державного бюджету №40 (Купрій Віталій Миколайович). 20.30 Разом. 21.25,02.20 UA:Спорт. 21.40 #@)?\$0 з Майклом Щуром. 22.10 Д/с «Шамварі: територія диких тварин».

1+1

06.30,07.10,08.10,09.10 Сніданок з «1+1». 07.00,08.00,09.00,12.00, 16.45,19.30,00.00,05.20 «ТСН». 09.30 «Одруження наосліп». 11.10,12.20 «Міняю жінку». 13.30 «Сімейні мелодрами». 14.30 Т/с «Величне століття. Роксолана». 17.10 Т/с «Моє чуже життя». 19.20 «Секретні матеріали». 20.45,21.45 Т/с «Школа. Випускний». 22.45 «Гроші».

ІНТЕР

06.05,22.10 «Слідство вели...» з Л.Каневським». 07.00,08.00,09.00,17.40 Новини. 07.10,08.10 «Ранок з Інтером». 09.20,18.00,19.00,01.50 «Стосується кожного». 11.15,12.25 Х/ф «Жандарм на відпочинку». 12.00 «Новини». 13.50 Х/ф «Шалено закоханий». 15.50 «Чкай на мене. Україна». 20.00 «Подорожці». 21.00 «Речдок. Особливий випадок. Фатальна пристрасть». 23.55 Т/с «Генеральська невістка».

ICTV

06.30 Факти тижня. 100 хвилин з О.Соколовою. 08.45 Факти. Утро. 09.15,19.20 Надзвичайні новини з К.Стогнієм. 10.15 Антисомбі. Дайджест. 11.10 Секретний фронт. Дайджест. 12.35,13.20 Х/ф «Метод Хітча». 12.45,15.45 Факти. День. 15.35,16.20 Х/ф «Зоряна брама». 18.45,21.05 Факти. Вечір. 20.10,21.25 Т/с «Фантом». 22.30 Свобода слова.

НОВИЙ

06.00,07.15 Kids` Time. 06.05 М/с «Майлз з майбутнього». 07.20 М/ф «Кун-фу панда 2». 09.10 Х/ф «Міс Конгеніальність». 11.30 Х/ф «Міс Конгеніальність 2». 13.50 Х/ф «Залізна людина 2». 16.15 Х/ф «Залізна людина 3». 19.00 Ревізор. Магази. 21.00 Таємний агент. 22.10 Таємний агент. Пост-шоу.

СТБ

05.00 Т/с «Коли ми вдома». 05.55 Містичні історії з П.Костіциним. 07.50 Х/ф «Скільки в тебе?». 10.30 Х/ф «Дружина напрокат». 12.00 Хата на тата. 17.30 Вікна-Новини. 18.00 Слідство ведуть екстрасенси. 18.00,20.55 Т/с «Кріпосна». 22.50,23.50 Т/с «Пізнє каяття».

УКРАЇНА

06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною 07.00,08.00,09.00,15.00,19.00,23.00,02.15 Сьогодні. 09.30 Зоряний шлях. 10.30 Місія: краса. 11.30,04.40 Реальна містика. 13.30,15.30 Агенти справедливості 16.00 Історія одного злочину. 18.00 Т/с «Таємниця». 19.50 «Говорить Україна». 21.00 Т/с «Сонячний листопад». 23.00 Сьогодні. 23.20 Без паніки.

ВІТОРОК 12 БЕРЕЗНЯ

UA: ПЕРШИЙ

06.00 М/с «Ведмеді-сусіди». 06.30,07.00,08.00,09.00,09.25, 13.00,15.00,18.00,21.00,23.30, 03.45,05.00 Новини. 06.35,07.05,08.05,09.05 Доброго ранку, Країно! 09.30 Т/с «Галерея Вельвет». 12.30 Д/с «Аромати Греції». 13.15 РадіоДень. 13.45 Д/с «Неповторна природа». 14.30 РадіоДень. 15.20 UA:Фольк. 16.25 Біатлон. ЧС. Індивідуальні перегони 15 км. Жінки. 18.50 Своя земля. 19.10 Передвиборна агітація кандидатів на посаду Президента України за кошти Державного бюджету №41 (Бондар Віктор Васильович). 19.30 Передвиборна агітація кандидатів на посаду Президента України за кошти Державного бюджету №42 (Смешко Ігор Петрович). 19.45 Передвиборна агітація кандидатів на посаду Президента України за кошти Державного бюджету №43 (Новак Андрій Яремович). 20.05 Передвиборна агітація кандидатів на посаду Президента України за кошти Державного бюджету №44 (Литвиненко Юлія Леонідівна). 20.30 Д/с «Мегалісис». 21.25,04.05 UA:Спорт. 21.40 Наші гроші. 02.00 Біатлон. ЧС. Індивідуальні перегони 15 км. Жінки.

1+1

06.30,07.10,08.10,09.10 Сніданок з «1+1». 07.00,08.00,09.00,12.00, 16.45,19.30,00.00,05.20 «ТСН». 09.30 «Одруження наосліп». 11.20,12.20 «Міняю жінку». 13.30 «Сімейні мелодрами». 14.30 Т/с «Величне століття. Роксолана». 17.10 Т/с «Моє чуже життя». 19.20 «Секретні матеріали». 20.45,21.45 Т/с «Школа. Випускний». 22.45 «Одруження наосліп 5».

ІНТЕР

07.00,08.00,09.00,17.40 Новини. 07.10,08.10,09.20 «Ранок з Інтером». 10.50 Х/ф «Жандарм одружується». 11.50 Х/ф «В джазі тільки дівчата». 12.00 «Новини». 12.25 Х/ф «В джазі тільки дівчата». 14.50,15.50,16.45 «Речдок». 18.00,19.00 «Стосується кожного». 20.00 «Подорожці». 21.00 «Речдок. Особливий випадок. Фатальна пристрасть». 23.55 Т/с «Генеральська невістка». 01.50 «Стосується кожного».

ICTV

05.35 Громадянська оборона 06.30 Ранок у великому місті. 08.45 Факти. Новини. 09.15 Надзвичайні новини з К.Стогнієм. 10.10 Багач-Бідняк. 12.15,13.25 Х/ф «Моя суперколішня». 12.45,15.45 Факти. День. 14.50,16.15 Т/с «Пес». 16.20,21.30 Т/с «Фантом». 18.45,21.05 Факти. Вечір. 19.20 Надзвичайні новини з К.Стогнієм. 20.20 Громадянська оборона 22.35 «На трьох».

НОВИЙ

06.45 Х/ф «Чого хоче дівчина». 09.00 Т/с «Мерлін». 12.30 Т/с «Загублені». 15.00 Любов на вживання. 17.00,19.00 Гастрабайтери. 21.00,22.00 Аферисти в мережах. 22.50 Х/ф «Пасажир».

СТБ

04.40 Т/с «Коли ми вдома». 06.35 Містичні історії з П.Костіциним. 08.15 МастерШеф. 12.20 Хата на тата. 17.30,22.00 Вікна-Новини. 18.00 Слідство ведуть екстрасенси. 20.00,20.55 Т/с «Кріпосна». 22.50,23.50 Т/с «Пізнє каяття».

УКРАЇНА

06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною 07.00,08.00,09.00,15.00,19.00,23.00 Сьогодні. 09.30,04.10 Зоряний шлях. 10.30 Місія: краса. 11.30,04.40 Реальна містика. 13.30,15.30 Агенти справедливості 16.00 Історія одного злочину. 18.00 Т/с «Таємниця». 19.50 «Говорить Україна». 21.00 Т/с «Сонячний листопад». 23.00 Сьогодні. 23.20 Без паніки.

СЕРЕДА 13 БЕРЕЗНЯ

UA: ПЕРШИЙ

06.00 М/с «Ведмеді-сусіди». 06.30,07.00,08.00,09.00,09.25, 13.00,15.00,16.50,21.00,23.30, 03.45,05.00 Новини. 06.35,07.05,08.05,09.05 Доброго ранку, Країно! 09.30 Т/с «Галерея Вельвет». 12.30 Д/с «Аромати Греції». 13.15 РадіоДень. 13.45 Д/с «Неповторна природа». 14.30 52 вікенди. 15.15 Т/с «Іспанська легенда». 17.05,02.00 Біатлон. ЧС. Індивідуальні перегони 20 км. Чоловіки. 19.10 Передвиборна агітація кандидатів на посаду Президента України за кошти Державного бюджету №45 (Тимошенко Юрій Володимирович). 19.30 Передвиборна агітація кандидатів на посаду Президента України за кошти Державного бюджету №46 (Безсмертний Роман Петрович). 19.45 Передвиборна агітація кандидатів на посаду Президента України за кошти Державного бюджету №47 (Добродомов Дмитро Євгенович). 20.05 Передвиборна агітація кандидатів на посаду Президента України за кошти Державного бюджету №48 (Данилюк Олександр Володимирович). 20.30 Д/с «Мегалісис». 21.25,04.05 UA:Спорт. 21.40 Складна розмова. 22.10 Д/с «Шамварі: територія диких тварин».

1+1

06.30,07.10,08.10,09.10 Сніданок з «1+1». 07.00,08.00,09.00,12.00, 16.45,19.30,23.55,05.20 «ТСН». 09.30 «Одруження наосліп». 11.20,12.20 «Міняю жінку». 13.30 «Сімейні мелодрами». 14.30 Т/с «Величне століття. Роксолана». 17.10 Т/с «Моє чуже життя». 19.20 «Секретні матеріали». 20.45,21.45 Т/с «Школа. Випускний». 22.45,00.00 «Світ навіворті 10: Бразилія».

ІНТЕР

05.25,22.10 «Слідство вели...» з Л.Каневським». 07.00,08.00,09.00,12.00,17.40 Новини. 07.10,08.10,09.20 «Ранок з Інтером». 10.20,12.25 Х/ф «Високий блондин в чорному черевку». 12.40 Х/ф «Фантомас розбушувався». 14.50,15.50,16.45 «Речдок». 18.00,19.00,01.55 «Стосується кожного». 20.00 «Подорожці». 21.00 «Речдок. Особливий випадок. Фатальна пристрасть». 23.55 Т/с «Шкідливі поради».

ICTV

06.30 Ранок у великому місті. 08.45 Факти. Ранок. 09.15 Надзвичайні новини з К.Стогнієм. 10.10 Секретний фронт. 12.35,13.20 Х/ф «Прибульці в Америці». 12.45,15.45 Факти. День. 14.50,16.15 Т/с «Пес». 17.35,21.30 Т/с «Фантом». 18.45,21.05 Факти. Вечір. 19.20 Надзвичайні новини з К.Стогнієм. 20.20 Антисомбі. 22.35 «На трьох».

НОВИЙ

06.50,08.30 Kids` Time. 06.55 М/с «Майлз з майбутнього». 08.35 Т/с «Мерлін». 12.15 Т/с «Загублені». 15.00,19.00 Хто зверну?. 21.00,22.00 Аферисти в мережах. 23.00 Х/ф «Не дихай».

СТБ

04.45 Т/с «Коли ми вдома». 06.45 Містичні історії з П.Костіциним. 08.20 МастерШеф. 12.20 Хата на тата. 17.30 Вікна-Новини. 18.00 Слідство ведуть екстрасенси. 22.00,20.55 Т/с «Кріпосна». 22.50,23.45 Т/с «Пізнє каяття».

УКРАЇНА

06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною 07.00,08.00,09.00,15.00,19.00,23.00 Сьогодні. 09.30,04.10 Зоряний шлях. 10.30 Місія: краса. 11.30,04.40 Реальна містика. 13.30,15.30 Агенти справедливості 16.00 Історія одного злочину. 18.00 Т/с «Таємниця». 19.50 «Говорить Україна». 21.00 Т/с «Сонячний листопад». 23.20 Контролер.

ЧЕТВЕР 14 БЕРЕЗНЯ

UA: ПЕРШИЙ

06.00 М/с «Ведмеді-сусіди». 06.30,07.00,08.00,09.00,09.25, 13.00,15.00,17.40,21.00,23.30, 02.50,05.00 Новини. 06.35,07.05,08.05,09.05 Доброго ранку, Країно! 09.30 Т/с «Галерея Вельвет». 12.30 Д/с «Аромати Греції». 13.15,14.30 РадіоДень. 13.45 Д/с «Неповторна природа». 15.15 Т/с «Іспанська легенда». 17.05 Ювілейний концерт гурту «Пікардійська терція». 18.05,02.00 Біатлон. ЧС. Одиночна зміšana естафета. 19.10 Своя земля. 19.30 Передвиборна агітація кандидатів на посаду Президента України за кошти Державного бюджету №50 (Журавльов Василь Миколайович). 19.45 Передвиборна агітація кандидатів на посаду Президента України за кошти Державного бюджету №51 (Ригованов Руслан Александрович). 20.05 Передвиборна агітація кандидатів на посаду Президента України за кошти Державного бюджету №52 (Ляшко Олег Валерійович). 20.30 Д/с «Мегалісис». 21.25,03.10 UA:Спорт. 21.40 Схеми. Корупція в деталях. 22.10 Д/с «Шамварі: територія диких тварин».

1+1

06.30,07.10,08.10,09.10 Сніданок з «1+1». 07.00,08.00,09.00,12.00, 16.45,19.30,00.00,05.20 «ТСН». 09.30 «Одруження наосліп». 11.15,12.20 «Міняю жінку». 13.30 «Сімейні мелодрами». 14.30 Т/с «Величне століття. Роксолана». 17.10 Т/с «Моє чуже життя». 19.20 «Секретні матеріали». 20.40 «Чистопелю». 20.45,21.45 Т/с «Школа. Випускний». 22.30 «Право на владу».

ІНТЕР

05.25 «Слідство вели...» з Л.Каневським». 07.00,08.00,09.00,12.00,17.40 Новини. 07.10,08.10,09.20 «Ранок з Інтером». 10.20,12.25 Х/ф «Високий блондин в чорному черевку». 12.40 Х/ф «Фантомас розбушувався». 14.50,15.50,16.45 «Речдок». 18.00,19.00,01.55 «Стосується кожного». 20.00 «Подорожці». 21.00 «Речдок. Особливий випадок. Фатальна пристрасть». 22.10 «Слідство вели...» з Л.Каневським». 23.55 Т/с «Шкідливі поради».

ICTV

06.30 Ранок у великому місті. 08.45 Факти. Ранок. 09.15 Надзвичайні новини з К.Стогнієм. 10.10 Секретний фронт. 12.35,13.20 Х/ф «Прибульці в Америці». 12.45,15.45 Факти. День. 14.50,16.15 Т/с «Пес». 17.35,21.30 Т/с «Фантом». 18.45,21.05 Факти. Вечір. 19.20 Надзвичайні новини з К.Стогнієм. 20.20 Антисомбі. 22.35 «На трьох».

НОВИЙ

06.50,08.30 Kids` Time. 06.55 М/с «Майлз з майбутнього». 08.35 Т/с «Мерлін». 12.15 Т/с «Загублені». 15.00,19.00 Хто зверну?. 21.00,22.00 Аферисти в мережах. 23.00 Х/ф «Не дихай».

СТБ

04.45 Т/с «Коли ми вдома». 06.45 Містичні історії з П.Костіциним. 08.20 МастерШеф. 12.20 Хата на тата. 17.30 Вікна-Новини. 18.00 Слідство ведуть екстрасенси. 22.00,20.55 Т/с «Кріпосна». 22.50,23.50 Т/с «Пізнє каяття».

УКРАЇНА

06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною 07.00,08.00,09.00,15.00,19.00,23.00 Сьогодні. 09.30 Зоряний шлях. 10.30 Місія: краса. 11.30,05.30 Реальна містика. 13.30,15.30 Агенти справедливості 16.00 Історія одного злочину. 18.00 Т/с «Таємниця». 19.50 «Говорить Україна». 21.00 Т/с «Сонячний листопад». 23.20 Контролер.

П'ЯТНИЦЯ 15 БЕРЕЗНЯ

UA: ПЕРШИЙ

06.00 М/с «Ведмеді-сусіди». 06.30,07.00,08.00,09.00,09.25, 13.00,15.00,18.00,21.00,23.30, 02.00,05.00 Новини. 06.35,07.05,08.05,09.05 Доброго ранку, Країно! 09.30 Т/с «Галерея Вельвет». 12.30 Д/с «Аромати Греції». 13.15,14.30 РадіоДень. 13.45 Д/с «Неповторна природа». 14.15,05.20 Погода. 15.15 Д/ф «Срібна земля. Хроніка Карпатської України. 1919-1939». 16.45 Пліч-о-пліч. 17.00 Д/с «Браво, шеф!» 18.20,02.45 Тема дня. 18.50 Своя земля. 19.10 Передвиборна агітація кандидатів на посаду Президента України за кошти Державного бюджету №53 (Скоцик Віталій Євстафійович). 19.30 Передвиборна агітація кандидатів на посаду Президента України за кошти Державного бюджету №54 (Кармазін Юрій Анатолійович). 19.45 Передвиборна агітація кандидатів на посаду Президента України за кошти Державного бюджету №55 (Шевченко Олександр Леонідович). 20.05 Передвиборна агітація кандидатів на посаду Президента України за кошти Державного бюджету №56 (Балахов Геннадій Вікторович). 20.30 Перший на слот. 21.25,02.20 UA:Спорт. 22.00 Перша шпальта.

1+1

06.30,07.10,08.10,09.10 Сніданок з «1+1». 07.00,08.00,09.00,12.00, 16.45,19.30 «ТСН». 09.30 «Одруження наосліп». 11.20,12.20 «Міняю жінку». 13.30 «Сімейні мелодрами». 14.30 Т/с «Величне століття. Роксолана». 17.10 Т/с «Моє чуже життя». 19.20 «Секретні матеріали». 20.25 «Чистопелю». 20.35,23.40 «Ліга сміху». 22.40 «Гри приколів».

ІНТЕР

05.25,22.00 «Слідство вели...» з Л.Каневським». 07.00,08.00,09.00,12.00,17.40 Новини. 07.10,08.10,09.20 «Ранок з Інтером». 10.30,12.25 Х/ф «Повернення високого блондина». 12.40 Х/ф «Фантомас проти кожного». 14.50,15.50,16.45,23.50 «Речдок». 18.00,02.25 «Стосується кожного». 20.00 «Подорожці тижня». 03.55 «Орел і решка. Мегалісис».

ICTV

05.35 Громадянська оборона. 06.30 Ранок у великому місті. 08.45 Факти. Ранок. 09.15,19.25 Надзвичайні новини з К.Стогнієм. 10.10 Антисомбі. 11.10,13.20,23.00 «На трьох». 12.45,15.45 Факти. День. 14.50,16.15 Т/с «Пес». 17.35 Т/с «Фантом». 18.45,01.55 Факти. Вечір. 19.20 Дизель-шоу. 02.30 Великі авантюристи.

НОВИЙ

03.00 Зона ночі. 03.05 Служба розшуку дітей. 04.40 Абзац. 06.20,07.40 Kids` Time. 06.25 М/с «Майлз з майбутнього». 07.45 Пацанки. Нове життя. 13.00 Суперінтуїція. 16.50,19.00 Т/с «Будиночок на щастя». 21.00,22.00 Аферисти в мережах. 23.00 Х/ф «Лігво монстра».

СТБ

05.30,18.00 Хата на тата. 13.10 Х/ф «Домашній арешт». 15.20 Х/ф «Ласкаво просимо, або Суцідом вхід заборонено». 17.30,22.00 Вікна-Новини. 20.00,23.05 Холостяк. 22.50 Небачене Євробачення 2019.

УКРАЇНА

06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною 07.00,08.00,09.00,15.00,19.00,23.00,04.20 Сьогодні. 09.30,05.10 Зоряний шлях. 11.30 Реальна містика. 13.30,15.30 Т/с «Моя мрія». 18.00 Т/с «Таємниця». 19.50 «Говорить Україна». 21.00 Головна тема. Вибір. 23.20 По слідах.

СУБОТА 16 БЕРЕЗНЯ

UA: ПЕРШИЙ

06.00 М/с «Ведмеді-сусіди». 06.30,07.10,08.10,09.10 Доброго ранку, Країно! 07.00,08.00,09.00,21.00,23.30, 05.00 Новини. 09.35 М/с «Врумміз». 10.05 Казки, перевірені часом. Підмінена королева. 11.30 Хто в домі хазяїн? 12.00 Сильна доля. 13.00 Д/с «Супер Чуття». 14.10,02.00 Біатлон. ЧС. Естафета 4x6 км. Жінки. 15.45 По обіді шоу. 16.50 Спільно. 17.25,03.25 Біатлон. ЧС. Естафета 4x7,5 км. Чоловіки. 19.10 Передвиборна агітація кандидатів на посаду Президента України за кошти Державного бюджету №57 (Порошенко Петро Олександрович). 19.30 Передвиборна агітація кандидатів на посаду Президента України за кошти Державного бюджету №58 (Бойко Юрій Анатолійович). 19.45 Передвиборна агітація кандидатів на посаду Президента України за кошти Державного бюджету №59 (Ващенко Олександр Михайлович). 20.05 Передвиборна агітація кандидатів на посаду Президента України за кошти Державного бюджету №60 (Корняцький Аркадій Олександрович). 20.30 Д/с «Світ дикої природи». 21.25 Розсекречена історія. 22.20 Д/с «Неповторна природа».

1+1

06.00 «Гроші». 07.00,23.40 «Світське життя». 08.00 «Сніданок. Вихідний». 10.00,11.15,12.30,13.40, 15.10 «Світ навіворті 6». 16.30,21.40 «Вечірній квартал». 18.30 «Розміши коміка. Діти». 19.30 «ТСН». 20.15 «Чистопелю». 20.25 «Кватир 95 «Слуги сміху». 00.40 «Крим. Украдений півострів».

ІНТЕР

05.45 «Готуємо разом». 06.45 «Чкай на мене. Україна». 08.35 «Слово Предстоятеля». 08.45 Х/ф «Висота». 10.30 Х/ф «Дівчина без адреси». 12.15 Х/ф «Справа була в Пенськові». 14.15 Х/ф «Весна на Зарічній вулиці». 16.10 Т/с «Побачити океан». 20.00 «Подорожці». 20.30 «Крутише за всіх». 22.30 Х/ф «Танго любові».

ICTV

07.30 Я знав! 09.25 Дизель-шоу. 10.50,11.45 Особливості національної роботи. 12.45 Факти. День. 13.00 «На трьох». 13.10 Т/с «Фантом». 18.45 Факти. Вечір.

На часі

Що ми святкуємо 8 березня?

Вже не перший рік в Україні точиться дискусія про те, чи треба відзначати свято 8 Березня. Щоб відповісти на це запитання, варто вдатися до історії.

Ми звикли святкувати Міжнародний жіночий день, або, простіше кажучи, День жінок, із квітами та подарунками для прекрасної половини людства. Але сьогодні мало хто замислюється над тим, що справжня історія свята 8 Березня розпочалася з боротьби цілого покоління жінок за свої права на початку ХХ століття. **Офіційна назва свята — «Міжнародний день прав жінок і миру». І це точно не про тюльпани, каву в ліжку і цукерки в рожевій коробочці.**

Ілюстрація Жені Олійник

Якщо якийсь день присвячений певній проблематиці, ми говоримо про неї. Давайте за аналогією: 26 квітня в Україні відзначають День пам'яті Чорнобильської трагедії. Що ми робимо цього дня? Говоримо про проблеми, які пов'язані з цією бідою і залишаються невирішеними, про втрати, яких зазнало суспільство, згадуємо тих людей, які захистили нас від наслідків катастрофи.

8 Березня треба згадати про ті проблеми, які стосуються прав жінок. Обговорити їх у трудових колективах. Зокрема, про те, яке співвідношення жінок і чоловіків на тих чи інших посадах, чи є відмінності в оплаті праці, чи є спеціальні умови для осіб із сімейними обов'язками. Такий коротенький гендерний аудит покаже, чи насправді та організація є відповідальною перед тими, кого наймає на роботу для створення певного суспільного продукту.

Коли у 1977 році Генеральна Асамблея ООН ухвалила Резолюцію «Участь жінок у зміцненні міжнародного миру і безпеки, а також у боротьбі проти колоніалізму, расизму, іноземної агресії та окупації й усіх форм іноземного панування», вона, зокрема, закликала держави визначити певну дату, яка нагадувала б про необхідність ліквідації дискримінації за ознакою статі. І таким днем є 8 березня

Щороку ООН формулює тему дня. Для прикладу, темою Міжнародного жіночого дня у 2015 році був заклик: «Розширення прав і можливостей жінок — розширення прав і можливостей людства: уявіть!», у 2017 році темою дня ООН вибрало: «Жінки в мінливому світі праці: планета 50-50 до 2030 року»; у 2018-му — «Час прийшов: сільські та міські активістки змінюють життя жінок на краще». З 2019-го — «Думай про рівність, створюй те розумно, втілюй інновації задля змін». ООН посилює інноваційні підходи до забезпечення гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок.

Для України це сьогодні дуже актуально, адже відбуваються процеси децентралізації і багато повноважень від держави переходять на місцевий рівень. Це — вирішення питання соціальних послуг, освіти, охорони здоров'я. Важливо розуміти, що вони пов'язані з питаннями прав людини, прав жінок, прав чоловіків. Це серйозні теми для обговорення у день 8 Березня.

В деяких країнах лише останніми роками жінки отримали право голосувати. Є країни, де й усагуджування, навіть права на працю. Жінкам належить усього кілька відсотків усієї власності, що є в світі. Участь жінок в ухваленні політичних та економічних рішень залишається вагома. Боротьба за права жінок — це рух, який надає їм можливості.

В розвинених країнах Заходу цей день став символом фемінізму й антисексизму. А в пострадянських країнах неодмінними атрибутами свята є абсолютно недоречні квіти, подарунки, концерти й алкоголь... Напевно, саме такий уривок фестивалю найбільше влаштовував керівництво тоталітарної країни. Адже задарована та трохи захмеліла жінка не буде мітингувати та висловлювати претензії на якісь там права...

На теренах Радянського Союзу, перед тим як свято укріпилося у громадському, а після цього в сімейному побуті «трудяг», комуністам і комсомольцям — довелося провести значну роз'яснювальну роботу. Радянські науковці у цій сфері своїми історіографічними працями були підкорені офіційній ідеології держави і, опираючись на положення офіційних державних документів, наголошували на рівноправному становищі жінок у СРСР та широкому спектрі можливостей особистісного розвитку жінки, акцентували увагу на таких її ролях у суспільстві, як робітниця, мати, активна громадська діячка. Офіційна декларація статевої рівності полегшила справу експлуатації жінок: на них відтепер поклали подвійну функцію — роботу і материнство.

Зауважуючи суттєву роль жінок у колгоспній праці, Сталін зазначав, що жінка відтепер працює вже не на батька і не на чоловіка, а насамперед на себе, і саме колгоспний лад робить жінку-трудівницю рівною чоловіку-трудівнику. Актуальні жіночі образи офіційна державна ідеологія творила також через літературну жінку, «Колгоспницю», як-от: «Радянська жінка», «Колгоспниця», «Селек». Результатом «боротьби за права жінок» було те, що жінки опанували багато промислових і будівельних професій, успішно почали працювати на колгоспних полях і у тваринництві. І вже згодом жінки стануть нібито ініціаторами цього великого Стаханівського руху, а Зінаїда Троїцька — перша жінка-машинистка — організує першу в історії залізничного транспорту жіночу паровозну бригаду. З 20—30-х років ХХ ст. жінка стає деталлю механізму радянської держави — безлікою та повністю підкореною загальної інерції суспільства.

Особливо важкою була робота з мусульманським Сходом. У 1920-х роках перед мусульманським світом стояло питання про зняття жінками покривала, яке закривало обличчя і яке шаріат (мусульманське право)

узаконив, перетворивши на принцип життя. Покривало мало різні форми, способи закривання обличчя жінками в різних народів Сходу теж відрізнялись, тому покривала називалися по-іншому: чадра, яшмак, паранджа, чадур та ін. Тобто, боротьба протак і паранджі була нерозривно пов'язана з боротьбою за соціальну рівність і права людини. Використовуючи патріархально-байські звичаї, в 1924 році Туркестанський ЦВК затвердив до 8 Березня декрет «Про відміну каліму». Крім того, було встановлено шлюбний вік для дівчат — 16 років (за шаріатом — 9 років).

8 Березня впродовж тривалого часу був звичайним робочим днем, тільки 8 травня 1965 року, напередодні 20-річчя Міжнародний жіночий день був оголошений в СРСР святковим.

Дещо про історію виникнення свята

Версія перша, офіційна: День солідарності трудящих жінок. Вона має кілька «помилочок».

Отже, за офіційною версією, свято пов'язане із «маршем порожніх каструль», який відбувся 8 березня 1857 року в Нью-Йорку. Тоді жінки, які працювали на текстильних фабриках, протестували проти поганих умов праці та низьких зарплат. Під час маршу вони били в ці самі каструлі, вимагаючи надати їм 10-годинний робочий день замість 16-годинного, рівну з чоловіками заробітну плату і виборче право.

Ця ж версія розповідає і про відому німецьку комуністку **Клару Цеткін**. Саме її часто називають жінкою, яка започаткувала свято 8 Березня. У 1910 році на форумі жінок в Копенгагені Цеткін закликала світ встановити Міжнародний жіночий день. Вона мала на увазі, що цього дня жінки будуть влаштовувати мітинги і демонстрації і тим самим звертати увагу громадськості на свої проблеми. Вона була затятою комуністкою, а отже, готова на все заради власних переконань. У зв'язку з цим, варто нагадати й про неоднозначний заклик Цеткін. В 1920 році, під час війни Польщі і Радянської Росії, вона заявила з трибуни Рейхстагу таке: «Жоден вагон зі зброєю для польських військ, з верстатами для військових заводів, побудованих в Пульці капіталістичними Антантами, не має перетнути кордон Німеччини». Для цього Цеткін закликала «мобілізуватися всім свідомим пролетарським жінкам, які повинні пропонувати свою любов будь-якому свідомому робітникові, котрий відмовляється брати участь у виконанні військових замовлень».

У тодішній Російській імперії це було революційною фразою: «Віддаватися першому зустрічному чоловікові треба так само легко, як випити склянку води». 8 березня 1917 року відбулася жіноча демонстрація в Петрограді. У той час, коли два мільйони солдатів загинули на фронтах війни, жінки вийшли з вимогами хліба і миру. Ця історична неділя припадає на 23 лютого за юліанським кален-

дарем, або 8 березня за григоріанським, — початок російської революції. Чотири дні потому цар зрікся престолу і Тимчасовий уряд надав право голосу жінкам. 8 Березня стало офіційним святом в СРСР у 1921 році.

Версія друга, реальна. Мабуть, вона найскандальніша і найбільш неприємна для всіх представниць прекрасної статі, які з нетерпінням очікують на Міжнародний жіночий день. У 1857 році в Нью-Йорку жінки справді протестували (як ми писали вище), але були це платити зарплату, а провіс, адже ті користувалися їхніми послугами, однак не мали грошей заплатити.

Пізніше — 8 березня 1894 року — у Парижі відбулася ще одна демонстрація повій. Цього разу вони вимагали визнати їхні права нарівні з тими працівницями сфери послуг, які шийють одяг чи печуть хліб, і заснувати спеціальні профспілки. Подібні акції відбулися в 1895 році в Чикаго, а в 1896 — в Нью-Йорку. Ці протести й стали передумовою пам'ятного слова suffrage — «виборче право» в 1910 році, де і було вирішено оголосити 8 березня днем жіночим і міжнародним, як це запропонувала Цеткін.

До слова, сама ж Клара Цеткін також брала участь у подібних акціях. В 1910 році раз вона вивела на вулицю німецьких жінок повій з вимогою припинити безчинства поліції. Ось тільки в радянській версії слова «повій» замінили на словосполучення «трудящих жінок».

Клара Цеткін і Роза Люксембург

Версія третя, альтернативна. Враховуючи, що Цеткін народилася в єврейській сім'ї, існує версія, що вона пов'язала 8 березня з єврейським святом Пурим. Згідно з легендою, кохана перського царя Ксеркса, Естер, врятувала іудейський народ від загибелі, скориставшись своїми чарами. Ксеркс хотів винищити всіх євреїв, але Естер переконала його не тільки не вбивати, а навпаки, знищити всіх єврейських ворогів, включаючи навіть персів. Сталася це в день 13 Арца за єврейським календарем (цей місяць припадає на кінець лютого — початок березня). Шановуючи Естер, євреї стали святкувати Пурим. Дата святкування була «плаваючою», але в 1910 році вона припала саме на 8 березня. Виглядає ця версія малоймовірно, але на тлі вигаданих протестів робітниць фабрики — не так абсурдно.

Хоча нині в Україні свято сприймають радше як комуністичний пережиток, ніж справжній вияв феміністичного руху, проте в 8 березня є державним святом. Зокрема, в Азербайджані, Анголі, Білорусі, Буркіна-Фасо, В'єтнамі, Грузії, Ізраїлі, Казахстані, Камбоджі, Киргизстані, Китаї, Республіці Конго, Корейська Народна-Демократичній Республіці, Лосі, Молдові, Росії, Уганді, Непалі, Таджикистані, Туркменістані, Монголії, Україні.

Як би там не було, якою б не була справжня історія цього дня, 8 Березня вже давно стало символом краси, ніжності, жіночності та весни. Проте, сміємо нагадати, що жінки заслуговують уваги, турботи та романтики щодня, а не один раз на рік.

Футбол | Видатні земляки

Перерваний політ Івана Вишневецького

Продовження. Початок – у минулому номері «Подільського слова».

Журналісту «Футболу 24» Максим Розенко розповів про уродження Тернопільщини, першого українця в чемпіонаті Туреччини Івана Вишневецького, іменем якого названо змагання за Кубок Тернопільського району.

100 тисяч доларів за комуніста

Вишневецький роздумував над цією пропозицією. Але все ж бажання переважило всі інші аргументи. У Стамбул разом з Іваном їздив Євген Кучеревський. Сума трансферу, до речі, для вікового захисника на той час була вражаючою – 100 тисяч доларів. Вороту «Фенербахче» захищав німець Тоні Шумахер, у нападі грав володар «Золотої бутси» Танжу Чолак. Вишневецький відразу закріпився в основному складі і, за підсумками сезону, став третім у списку найкращих легіонерів турецького чемпіонату. Його фото рясніли на сторінках місцевих газет і журналів. Щоправда, інтерес ЗМІ був продикуваний не тільки футбольними, а й політичними мотивами – українця вважали комуністом у Туреччині «Фенербахче» посів друге місце у чемпіонаті, що призвело до зміни тренера. Новий наставник команди Гус Хіддінк привіз із собою з Нідерландів центрального захисника Марседа Брандса (у 2010 році він стане технічним директором ПСВ Ейндховен, а ще через 8 років – спортивним директором «Евертона») і чітко дав зрозуміти Вишневецькому, що на нього не розраховуватиме. Втім, в українця залишався ще рік контракту з «Фенербахче», а гра Івана у дебютному сезоні дала йому змогу швидко знайти нового роботодавця.

Зацікавленість послугами 33-річного ветерана виявив середняк турецького елітського дивізіону «Сарйєрспор». Вишневецький підписав дворічний контракт, і вже в першому сезоні команда злетіла на захмарне для себе четверте місце чемпіонату, випередивши... «Фенербахче»! Коли в «Сарйєрспору» виникла потреба у нападнику, Іван порекомендував Олександра Гайдаша із сімферопольської «Таврії». А ще через два роки за рекомендацією Вишневецького турки запросили його екс-одноклубника по «Дніпру» Євгена Яворенка.

У Стамбулі чоловік отримував близько 2-х тисяч доларів на місяць, – згадувала Ольга Вишневецька. – У «Сарйєрспору» заробляв навіть трохи більше. У провінційному клубі його авторитет був дуже великий. Якби Ваня хоча б трохи знав турецьку мову, думаю, він був би там капітаном».

Разом зі Штанге

Чому ж наступний сезон? Не для Івана останній, у Туреччині? «Не дивлячись на те, що Іван виповнився 35, турки самі запропонували продовжити контракт іще на два роки, – згадує дружина футболіста. – Але у Вані виникли проблеми з меніском, він вирішив завершити кар'єру. Ми повернулися у Дніпропетровськ. Наставник «Дніпра» Микола Павлов запропонував попрацювати у тренерському штабі команди.

Далі Іван трудився у вінницькій «Ниви» – у тренерському штабі В'ячеслава Грозного. В'ячеславу Шабрович мені запам'ятався негавмовною цілеспрямованістю. Постійно все записував, конспектував. Незабаром ми повернулися у Дніпропетровськ – у тренерський штаб «Дніпра» чоловік захопив бачити Сергія Тігіпка. Він тоді курував клуб. Команду прийняв Бернд Штанге, а Ваня разом з Олегом Тараном йому асистували. Багато хто вважав чоловіка наступником німця, адже в нього були непогані організаційські здібності, до нього дуже добре ставився Тігіпка. Але все перекреслила хвороба».

Допомогти не міг уже ніхто...

«У 1988 році, напередодні чемпіонату Європи, в Івана побідлила родима пляма, це було схоже на рак шкіри, – згадувала Ольга Вишневецька. – Згодом лікарі поставили діагноз – меланома. Через 5 років почали набрякати пахові лімфатичні вузли, хвороба прогресувала. Допомогти йому вже ніхто не міг».

У 1995 році Ваня відчував сильну слабкість. А я до останнього моменту не знала діагнозу. Він усе приховував, говорив, що у нього просто проблеми з лімфовузлами. Наприкінці квітня 1996-го його паралізувало. Він нікому, крім мене, не дозволяв перебувати поруч. Помер Ваня 11 травня».

На фото: Іван Вишневецький із дружиною Ольгою та дітьми.

Іван Вишневецький народився 21 лютого 1957 року. Виступав за команди «Локомотив» (Вінниця, 1979-82, 1984), «Спартак» (Москва, 1983), «Дніпро» (Дніпропетровськ, 1984-89), «Фенербахче» (Стамбул (Туреччина), 1989-90), «Сарйєрспор» (Сарйєр (Туреччина), 1990-92). У складі збірної СРСР провів 6 матчів.

Срібний призер чемпіонату Європи-1988. Чемпіон СРСР (1988). Володар Кубка СРСР (1989). Дворазовий срібний (1987, 1989) і бронзовий (1984, 1985) призер чемпіонатів СРСР. Срібний призер чемпіонату Туреччини (1990). Володар Кубка Балкан (1991). Тренерська кар'єра: «Дніпро» (1992-93, 1995), «Нива» (Вінниця, 1993-94). Помер 11 травня 1996 року.

Знай наших!

Команда Тернопільського району перемогла в обласному турнірі з міні-футболу серед учасників бойових дій, присвяченого загиблим воїнам АТО. Вітаємо наших спортсменів! Детальніше читайте в наступному номері «Подільського слова».

Настільний теніс

Сільські змагання з настільного тенісу

З березня 2019 р. у рамках ХХІХ сільських спортивних ігор Тернопільського району відбулися змагання з настільного тенісу серед команд сільських та селищних рад і сіл об'єднаних територіальних громад.

Переможцем стала команда с. Почапінці.

Друге місце у команді з с. Плотича, III — с. Великі Гаї.

Призери та переможці змагань були нагороджені грамотами, кубками та медалями.

Меморіал Ернеста Юста

Синхронні перемоги «Ниви» й «Агрона»

На фото Володимира СТЕФКІВСЬКОГО: чинний чемпіон Тернопільщини «Агрон-ОТГ» із Великих Гаїв Тернопільського району на 20-му Меморіалі Ернеста Юста у Винниках Львівської області.

«Нива» (Тернопіль) — «Скала У-17» (Моршин) 4:1.

Голи: Олексій Литовченко (7; 89); Ігор Гатала (16); Мирон Бідний (71) – Віталій Полюга (14).

«Нива» (стартовий склад): Максим Механів, Вадим Хохлов, Максим Демчук, Андрій Герт, Тарас Радюк, Тарас Мороз, Ігор Кохман, Ігор Олексієнко, Ігор Гатала, Роман Волохатий, Олексій Литовченко.

Виходили на заміну: Мирон Бідний, Роман Вільховий.

«Нивівці», котрі виступають у другій лізі України, в непростому матчі здобули путівку на наступний етап Меморіалу Юста — 2019, але пропустили перший гол у турнірі. Вперед тернополяни вийшли завдяки швидко моршину м'ячу Олексію Литовченку. Моршину вратили кулястою в центрі поля, чим негайно скористався Роман Волохатий, вивівши партнера на побачення з голкіпером. Свій шанс Литовченко не змарнував, обіграв воротаря та відправив сферу в сітку – 1:0.

Несподіванкою став доволі швидкий гол у відповідь від опонентів «Ниви». Щоправда, в епізоді з голом «Скали» не

обійшлося без частки везіння, інформує прес-служба тернопільського футбольного клубу. Віталій Полюга наважився на удар метрів із 20-ти, і шкряпний, зрикошетивши від захисника, потрапив у сітку – Максим Механів був безсилий (1:1). Однак нічийний рахунок протримався рівно 3 хвилини. Тарас Радюк виконав довгу навісну передачу на дальню стійку, звідки Ігор Гатала у дотик переправив м'яч у ворота «Скали» – 2:1.

Збільшити перевагу в другому «нивіцям» удалося у середині другого тайму. Автором голу став Мирон Бідний, який у перерві замінив Ігоря Олексієнка. Нападник прийняв снаряд від капітана Тараса Мороза, обіграв суперника і одразу ж пробив у нижній кут із лінії штрафного майданчика – голкіпер суперника не врятував (3:1). Крапку у грі за хвилину до фінального свистка поставив Литовченко, оформивши дубль. Цього разу Олексію асистував Олег Хрустак. Нападник «Ниви» з гострою кута вразив ближній кут воріт – 4:1. В 1/8 фіналу Меморіалу Юста тернополяни в суботу, 9 березня, зустрінуться з представником Прем'єр-ліги Львівщини – ФК «Мостиська».

Минулими вихідними представники Тернопільщини – тернопільська «Нива» та великогаївський «Агрон-ОТГ» із Тернопільського району з рахунком 4:1 здолали своїх суперників в 1/16 фіналу наймасовіших товариських зимових змагань нашої країни – щорічного, вже 20-го за ліком турніру пам'яті видатного наставника львівських «Карпат», заслуженого тренера України Ернеста Юста.

«Агрон-ОТГ» (Великі Гаї) – «Старт» (Розворяни) 4:1.

Голи: Ігор Вонс (3; 13); Назар Процик (77); Тарас Червонецький (85) – Юрій Козел (30).

«Агрон» (стартовий склад): Руслан Мазур, Андрій Пастернак, Олег Лівіцький, Тарас Семенець, Петро Скобляк, Арсен Кривобедний, Ігор Вонс, Сергій, Лук'янов Ян Ковалевський, Микола Когут, Назар Процик.

На заміну виходили: Роман Андрієшин, Віктор Ковалик, Тарас Червонецький, Євген Гурін, Руслан Луцик, Роман Гаврилук, Валентин Білик.

З аналогічним рахунком звітягу здобув чинний чемпіон Тернопільської області й учасник аматорської першості України «Агрон-ОТГ», обігравши суперника «нивівців» на груповому етапі Меморіалу Ернеста Юста, представника третьої ліги Львівщини «Старт» із Розворян. На початку зустрічі здобув оформлення Ігор Вонс, а в заключні 15-хвилини забитими м'ячами відзначилися Назар Процик і Тарас Червонецький. В 1/8 фіналу «агронівці» в неділю, 10-го березня, зійдуться в грі з «Феніксом-Стефано» (Підмонастир) із Прем'єр-ліги Львівщини. Нагадаємо, цьогорічний турнір пам'яті найвидатнішого наставника львівських «Карпат» відбувається на 4-х штучних полях — у Львові, Довгому Стрийського району та Винниках. Фінал заплановано на суботу, 30 березня, на стадіоні імені Богдана Маркевича у Винниках.

Сторінку підготував Андрій Омельницький.

Будьте здорові!

Медицина тут безсила

Ви ніколи не замислювалися над тим, що ваш розум може бути вашим ворогом? Ми самі налаштуємо себе і своє тіло на певний лад. Думка матеріальна: чим більше ми хвилюємося, тим гірше почуваємося, а чим гірше почуваємося, тим сильніше хвилюємося...

«І найлютіший ворог не зможе нашкодити тобі так, як власні думки» (Будда).

Психічне і тілесне нерозривно пов'язані між собою, і все, що відбувається з нашим тілом, має причини в нашій психіці та відображається в ній. У кожній хвороби є той чи інший ступінь впливу психологічних і соціальних причин. І навіть в нещасному випадку, який, здавалося б, ніяк не може бути пов'язаний із нашою психікою, є вплив емоційного стану, особливостей характеру і поведінки людини.

Хвороби, які створює ваш розум

1. Головні болі

Це — наслідок щоденної метушні, в якій ми живемо. Щоб їх позбутися, потрібно іноді уповільнювати хід і робити перепочинки.

2. Інфаркт

Невміння керувати своїми емоціями — велика проблема для багатьох людей. Гнів, який накопичується, може призвести до серцевого нападу. Якщо ми часто сердимося, в організмі утворюється надто багато жиру, який можуть спалити лише великі фізичні навантаження.

3. Болі в животі

Вони також спричинені невмінням контролювати емоції. Звичайно, велику роль відіграє і неправильне харчування, але гнів і тривога також здатні призвести до розладів шлунка.

4. Фіброміалгія

Це — хронічна хвороба м'язів, яка супроводжується порушеннями сну, головними болями, поколюваннями в ногах, втратою концентрації. Зазвичай, фіброміалгія настає внаслідок сильного стресу або травм.

5. Хронічна втома

Це — постійне відчуття фізичної слабкості. Як і інші психосоматичні порушення, вона спричинена невмінням контролювати емоції.

6. Виразка шлунка

Ще один наслідок стресу. Те, що починається як звичайний гастрит, може перерости в смертельно небезпечний гострий перитоніт. Постійний стрес в поєднанні з нерегулярним харчуванням призводить до пошкодження слизової оболонки шлунка, утворюються виразки.

7. Порушення імунітету

Коли ми постійно страждаємо від стресу або депресії, захисні системи організму дають збій. Як наслідок — частіше хворіємо і гірше почуваємося. Тому так важливо практикувати релаксацію, фізичні вправи і правильне дихання.

Давайте не будемо забувати, що ми самі створюємо нашу дійсність!

Наші думки вирішують, які з можливих і ймовірних подій насправді з'являться в нашій реальності. Нічого не відбувається в нашій реальності.

Ми створюємо успіх, кожен випадок із «пощастило — не пощастило», сімейну сварку, кожен проблему, травму, подію. Не існує тріумфів або трагедій, крім тих, які ми створюємо. Переконайтеся формують досвід, а не навпаки.

7 корисних продуктів, які очищують організм краще, ніж будь-які ліки

Білокачанна капуста

Вона містить величезну кількість харчових волокон, які зв'язують важкі метали і токсини та виводять їх з кишківника. Також капуста багата органічними кислотами, які позитивно впливають на травлення і стабілізують мікрофлору. У ній міститься рідкісний вітамін U, який «вбиває» небезпечні речовини і бере участь в синтезі вітамінів, загоює виразки.

Червоний буряк

Він багатий на клітковину, мідь, фосфор, вітамін С і низку корисних кислот, які покращують травлення і вбивають гнильні бактерії в кишківнику, а також ліпогипно речовина «бетаїн», яка допомагає печінці звільнитися від токсинів. Буряк сприяє омолодженню організму завдяки вмісту фолієвої кислоти.

Часник

Понад 400 корисних компонентів міститься лише в одному зубку часнику. Вони очищують судини, зменшують рівень холестерину в крові, а також усувають причину раку шлунку (клітинку бактерії). Знищують глистів та дифтерійну, туберкульозну паличку.

Ріпчаста цибуля

Найважливіше в цибулі — фітонциди, які вбивають більшість бактерій і грибків. Цибуля поліпшує травлення, покращує апетит. Вона містить величезну кількість сірки, яка знищує все шкідливе.

Яблука

Стабілізують роботу травної системи завдяки пектину і клітковині, яка «зв'язує» шлаки і токсини! Ці фрукти покращують апетит, допомагають виробленню шлункового соку, звільняють від закрепів, знищують збудників вірусів грипу А, дизентерії, золотистого стафілококу.

Авокадо

Містить «глутатіон», який блокує небезпечні канцерогени, розвантажуючи при цьому печінку. Також авокадо стабілізує рівень холестерину в крові, допомагає травленню, забезпечує організм киснем.

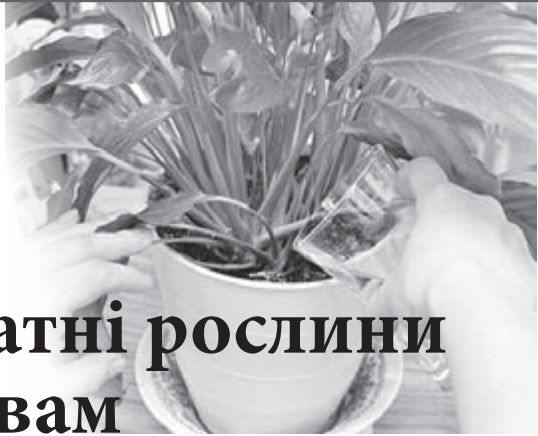
Журавлина

Один із найсильніших природних антибіотиків. Один противірусних засобів. Очищує сечовий міхур від небезпечних бактерій. Не менш важливо і те, що журавлина допомагає боротися з раковими клітинами, а також попереджує утворення тромбів у судинах.

Дім, сад, город

Секрет розкішного домашнього квітника — в правильному підживленні. Якщо тривалий час рослини відчують нестачу поживних речовин, це, зазвичай, призводить до захворювання — адже сил для опору немає.

Ваші кімнатні рослини віддячать вам

— Майже всі рослини люблять цукор. Можна перед поливом розсіпати 1 ч. ложку цукру на поверхню ґрунту або розчинити цукор у 0,5 ч. ложка цукру на 0,5 склянки води).

— Хороший ефект дає підгодівля квіткових рослин рижиновою олією (1 ч. ложка в 1 л води).

— Дуже корисний деревний попіл. Для приготування розчину 1 ст. ложку попелу треба залити 1 л гарячої води і настояти тиждень. Поливати 1 раз на 10 днів.

— Поливати рослини можна таким настоєм: шкідливі цитрусових залити водою і витримати

добу. Поживний настій готовий.

— Сік алое теж підходить всім кімнатним рослинам. Потрібно розчистити одну рослину до середини у 1,5 літра води. Імунітет кімнатних рослин підвищує обприскування розчином аспірину (одна таблетка на літр води).

— Листя фікусів варто протирати м'якшечком. Це надасть блиск.

— Грибний настій зробить рослини здоровими і красивими. Замочити подрібнені їстівні гриби в пропорції 1 до 1. Через добу настій злити, а гриби ще раз залити водою. Через добу грибна вода для поливу готова.

— Фіалкам сподобається така підгодівля: ампулу вітаміну B12 розчинити в літрі води. Підливати двічі на місяць.

— Бананову шкірку, яка багата калієм, магнієм і фосфором, можна використати під час пересадки рослин. Поверх дренажного шару треба викласти бананові шкідки, засипати її ґрунтом і посадити рослину.

Використайте ці прості способи для підгодівлі кімнатних рослин. І вони віддячать вам шикарною зеленню і пишним цвітінням.

Роботи в березні в саду

Обрізка плодових дерев і кущів

Якщо ви робите обрізку саду навесні, то відразу, з настанням теплих днів, беріться за неї, адже потрібні обрізати дерева і чагарники, поки вони перебувають у стані спокою, а бруньки ще не почали набухати. У молодому саду обрізка — це правильне формування крони, а у зрілому — видалення сухих, уражених хворобами чи шкідниками, а також зайвих гілок.

Обрізати їх потрібно, не залишаючи пенеків, але й не зрізуючи занадто близько до стовбура. Після обрізки всі рани слід продезинфікувати. Адаже в обрізку вікнами шкідників часто проникають саме через пошкодження. А от чи замазувати — питання суперечливе, тож робіть, як вважаєте за потрібне.

Лікування дерев

Якщо мова йде про рани, варто підливати морозобоїни, розломи, місця, погризені зайцями і мишами. Для цього рану зачищають гострим ножем до живої тканини, промивають фунгіцидом (мідний купорос 1-3%) і захищають від впливу зовнішнього середовища (дощів і бруду). Періодично обробку фунгіцидом повторюють.

Захист хвойних рослин

Під час нагрівання сонцем хвоя активно випаровує вологу, нестачу якої через це про-

мерзлу кореневу систему рослина компенсувати не може. Ось і висихає, буквально горить хвоя, і виявиться це тільки в квітні-травні. Тому варто прикривати хвойні рослини від весняного «ласкавого» сонечка або спробувати розбудити кореневу систему, поливаючи її теплою водою (+50 градусів) і посипаючи пристовбурові ділянки чорним матеріалом (торфом, зорую, компостом чи заготовленою землею).

Обприскування від хвороб і шкідників

Кілі середньодобова температура повітря сягне +5 °С, настає найбільш сприятливий час для першого весняного обприскування саду від хвороб та шкідників. Важливо не пропустити цей момент, адже деякі шкідники та хвороби активізуються при підвищенні температури вище +5 градусів. Підвищенні розповзатися по саду — боротися буде складніше.

Що використовувати? Підійдуть ті ж міцні препарати, що і для осіннього обприскування, адже бруньки ще сплять, а отже, великі концентрації їм не зашкодять. Скажімо, 3% бордоська рідина або 5% розчин сечовини. До речі, ранньовесняна обробка сечовиною має приємні бонуси. Вона трохи призупиляє розвиток рослини, а значить, і цвітіння затримується на 7-10 днів, що дає можливість пережити весняні заморозки.

На перехресті долі

Врятувала чоловікову коханку

Дві вчительки та сільська лікарка святкували 8 Березня. Подруги розімлили від випитого коньяку, рум'янець вкрив їхні немолоді щічки, а язика розв'язалися і молили різні плітки.

— А нащо нам ті мужики? — жартувала медичка Ліда Іванівна. — Он, мій Андрій днями й вечорами пропадає у спортзалі. Не раз казала: може б, перебрався туди та й спав би на матразах.

І хоч у головах, Ліда Іванівна помітила, як подруги мимоволі презирнулися.

А ще через кілька хвилин, дякуючи за гостину, вчительки почали збиратися додому. Молодша Тетяна вже встигла вийти за двері, а директорка школи Ганна Миколаївна, взявши за лікоть господиню, тихенько пошла:

— Лідунь, ти дурна чи прикидаєшся? Невже не бачиш, що твій Андрій коханку завів? — по-простому, по-народному випалила. — Можеш у спортзал заглянути...

Ці слова вмиль протверезили Лиду. Так і стала, мов укопана, на східцях, проваджаючи поглядом подруг, як вже зникли у вечірній імлі. Стояла, вкриваючись великою теплою хусткою, котру накинула на плечі. Її Андрій... гуляє?! Та не може того бути! Звичайно, вони вже пара немолода, немає між ними тих ніжностей, як раніше. Збудували великий дім, обсадили садом з рідкісними деревами. Виростили сина. У нього лже свою сім'ю.

Ліда завжди була люблячою, турботливою дружиною для свого чоловіка. Все встигала, хоч, було, падала з ніг — не раз серед ночі бігла на виклик рятувати когось із односельчан. Чого гріха таїти, не завжди й стежила за собою. Бувало, що з-під хустки вибіло сиве пасмо, коли забувала пофарбувати. «Такі, Лідунь, не гріх і до перукарки Зосі сходить», — казав Андрій, та гріхи не казав це спесередя, лише по-доброму радив.

...Незчулась, як застигла на східцях — і не холодно було від пронизливого березневого вітру, і не трусило від колючого снігу, що враз став падати, обсіпаючи її бідолашну голову. Що робити? Куди йти? Хто коханка? А-а, Ганна ж сказала заглянути у спортзал. До речі, Андрій і сьогодні нас зачлі 8 Березня.

Зачинила двері, відпустила пса й піднялася на горбочок, звідки виднілось усе село. І справді, у вікнах спортзалу світилося. Щодоху побігла, хотілось якнай-

швидше зловити за руку ту негідницю. Тишком, як злодій, зазірала в освітлені вікна. Між небало закритими шторками побачила те, що підкосило ноги: її рідний чоловік у розстібнутій сорочці вицілював малодичку дівчину. Примруживши очі, впізнала її: то математичка, яка ще й року не попрацювала у школі. Чомусь зринуло, як вона приходила до неї в амбулаторію просити якісь ліки від головного болю. Ще тоді здивовано помітила, як та Уляна зверху на неї поглядала. Не тямлячись від гніву, сивочолий Андрій, кинувши Уляну якусь ряднину, почав застіпати сорочку, натягувати штани.

— Відчини двері! Бо все село зараз скличу! — з ненавистю кричала Ліда.

Андрій вийшов на поріг, причісуючи рукою неслухняного чуба.

— Чого кричиш, як баба базарна? — прошипів сердито.

Де й поділися його доброта, ніжність... За ним вийшла струнка Уляна, встигла одягнутися. Але як йшла! З гордо піднятою головою, зі зневажливою посмішкою, соромнучим поглядом, щоб ще більше принизити закороню дружини.

— Ви бачили себе в дзеркалі? То подивіться, — зверху кинула.

Навроги на стіні висіло невеличке дзеркало, тож Ліда інтуїтивно ковзнула поглядом: помітила у ньому розкуйовджену сиву жінку, зморшки на обличчі підрадули від того, що Андрій, як слухняний песик, пішов за розлучницею в інший бік села, де та квартирувала. А Ліда, ледь пересуваючи від знесилення ноги, попленталася до своєї осиротілої хати. У велику сумку поскидала весь Андрійв одяг і виставила за двері.

А вранці, коли вже за німком сяяло сонечко, побачила, що на порозі сунула вемка. Чоловік зробив свій вибір.

Минув рік. Андрій жив у коханки, інколи в селі бачила його сяюче обличчя. А одного дня на прийом прийшла Уляна, щоб стати на облік. Поводилася так, ніби

навідалася до подруги. Ліда сухо дала рекомендації і, коли вчителька вийшла за двері, тихенько заплакала. Навіть через рік душу роздирав невимовний біль. Хоч уже кілька місяців, як вийшла заміж — за колегу-вдівця з райцентру. Та хіба він замінить Андрія? Просто прийняла, щоб не вити від самотності.

— Іванівно! — хтось тарабанив у шибку. — Ваш Андрій потрапив у аварію!

Тремтячими руками збрала необхідне та побігла, на ходу застібаючи пальто.

Машина не впилася в поворот і з'їхала з шосе у рів. Обличчя Андрія було бліде, зі сльозами чорна червона цівка, руки були теплі. Мацнула пульс — нема. Не встигла. Завила зраненою вовчицею, не соромлячись людей.

Іванівно, тут тее... його жінка... дивіться, ще дихає... — дійшло до її свідомості.

Уляна щось шепотіла пересохлими губами, обіймаючи свій великий живіт.

— «Швидку», «швидку» викликайте! — кричала медичка до роззяв, а сама почала чаклувати над суперницею.

Андрія поховали. А от Уляну та її дитину, завдяки професійним діям досвідченої Ліди Іванівни, врятували. Молода жінка народила у той день, коли загинув Андрій. А через кілька днів вона прийшла до лікарки.

— Станьте рідною для нього синовка, — винувато схлипувала на порозі. — Ви ж його врятували...

Юлія ШЕВЧУК.

Виховна година для дорослих

Головна риса характеру дитини, яка гарантує успіх

Можливо, ви здивуєтесь, але це — впертість.

В Україні процес навчання базується на принципах слухняності та дисципліни. І це — велика помилка, бо з таких дітей виростають виконавці, позбавлених власного «Я». Можливо, тому в нас такі проблеми у політичному, економічному та соціальному житті?

Тим часом у країнах Заходу акцент роблять на розвитку людей іншого типу — тих, хто суперечить, не погоджується, має критичне мислення.

Упертість може бути вродженою рисою, а може залежати від виховання, умов проживання.

У дитинстві всі переживають «кризу трьох років». Тоді дитина вперше виявляє свою впертість, доводячи рідних ледь не до божевілля неслухняністю та фразою «Я сам».

Батьки мають підтримати це бажання дитини до автономії, в іншому разі авторитетом, невпевнене в собі людина, яка у всьому сумніватиметься. Вони

мають показати дитині, що поважають її слово, її вибір, але повинні й казати «ні», коли це буде потрібно. Так дитина здобуває ще одне важливе уміння — не лише обстоювати свою думку, а й домовлятися.

У 5—6 років дитина має самоствердитися. Та часто бачують її з лямкою. Якщо вони й далі вирішуватимете за малюка, що йому їсти, у що вдягатися, це розвиватиме у нього почуття провини, пасивності, страху перед невдачами.

Найбільш упертими діти стають у підлітковому віці. На арену виходить бунтарство, нівелювання батьківського авторитету. Підлітковий бунт — кризовий період для всієї родини, проте якщо дорослі будуть поводитися адекватно, то й криза мине без негативних наслідків. Якщо підліткова криза придумана батьками, вона неминує «вилізе» пізніше, причому в найнеприятливіший момент.

Тому, якщо хочете бачити своїх дітей успішними людьми, не заважайте їм бути впертими.

Господині в записничок

Як відбілити кухонні рушники

На жаль, навіть найбільш якісні речі з часом втрачають вигляд, темніють, покриваються плямами. Природно, хочеться не тільки відіпрати їх, а й повернути їм первісний колір.

Сьогодні є безліч альтернативних варіантів традиційним тканинним рушникам — серветки, паперові вироби, губки. Але багато господарів досі продовжують користуватися звичайними рушниками.

Варто зауважити, що на кухню не слід купувати махрові вироби. Так, вони приємніші на дотик, однак з них важче видаляти забруднення, вони сохнуть довше, що створює сприятливе середовище для появи грибка і бактерій. Вибираючи тканину для кухонних рушників, зупиніться на варіантах з натурального льону або бавовни.

Також не слід використовувати махрові рушники, щоб протирати кухонні поверхні — це швидко псує зовнішній вигляд виробів, висушує вологу, у якому доволі важко. До речі, найкраще вибирати рушники білого кольору, оскільки на них ви зможете швидше помітити забруднення, і воно не вбереться у волокна тканини.

В машинці варто прати рушники при температурі 90 градусів, використовуючи порошок для білого і плямовивідник, у якому не має бути такого інгредієнта, як хлор.

Якщо прання в машинці не допомогло, не поспішайте кип'ятити рушники, є кілька народних засобів, основна перевага яких — простота і доступність.

Гірчичний порошок

Розчиніть 1 ложку порошку в 0,5 л теплої води і залишіть рушники на 1,5 години, потім виперіть. Якщо плями — старі, можливий ризик отруєння гірчичним порошком з водою до утворення густої кашки і нанесіть на тканину. Через кілька годин виперіть вироби.

Сода

Дуже ефективний засіб. Потрібно змішати її з водою, приготувавши розчин, і замочити в ньому виріб.

Сіль

Приготуйте міцний розчин — змішайте в літрі води ложку солі — і занурте рушники на ніч.

Оцет

Оцет варто використовувати для старих забруднень. Розведіть його водою 1 до 1. Нерозчинні плями залиште на 30 хвилин. Після цього рушники виперіть. Разом з плямами усунете і неприємний аромат.

Перекис водню

Дезинфекція — з його допомогою можна відбілювати тканину.

Щоправда, цей засіб є дуже потужним, а тому його потрібно розводити водою, щоб не пошкодити виріб. Розчин нанесіть на забруднені ділянки на 15 хвилин, а потім виперіть.

Олія

Може здатися дивним, але олія здатна вивести забруднення. Вода має бути

дуже гаряча. Доведіть її до кипіння, додайте соду, олію і пральний порошок в пропорції 1:5:1. Занурте рушники в розчин, залишіть на 12 годин. Вранці виперіть — від плям не залишиться і сліду.

Гель для посуду

Щоб видалити жир, приготуйте розчин, замочіть в ньому виріб на півгодини.

Нашатир

Нашатир може замінити дорогий відбілювач. Розчиніть його у такій пропорції — 1 ложка на 3 літри води. Після 20-хвилинного замочування кухонні рушники пополощіть.

Марганцівка

Незважаючи на те, що використання марганцівки вважається досить трудомістким способом, він — один з найбільш ефективних. Розчиніть в 10 літрах гарячої води 7 кристалів, натріть господарське мило, ретельно перемішайте. Замочіть виріб на 10-12 годин.

Господарське мило

Для відбілювання краще використовувати відбілювальне мило, яке містить 72% жорстких кислот. Замочіть рушник і обробіть розчином до появи піни, покладіть в пакет і залишіть на 24 години.

Але що робити, якщо не вдалося відбілити вироби? У такому разі безкислотний розчин не обійдеться. До речі, який спосіб не лише відбілює вироби, а й дезінфікує їх, саме тому дитячі речі і пелюшки наші мами і бабусі завжди кип'ятили.

Все буде смачно

Кейкпопси

Потрібно: бісквіт, згущене молоко (сире), шоколад.

Приготування. Спекти бісквіт, подрібнити його на крихта. Додати згущене молоко, перемішати. Поставити у холодильник на 20 хв., прикривши плівкою.

Змочуючи руки, сформувати тістечка завбільшки, як грецький горіх. Знову покласти у холодильник на 20 хв. Розтопити шоколад. Зробити дірочки у кожному тістечку, потім в розтопленій шоколаді вмочити кінчик палички і занурити її у тістечко. Знову покласти у холодильник. Кожен кейкпопс вмочити в розтоплений шоколад. Одразу посипати декором.

Тірамісу

Потрібно: печиво савоярді, кава, вершковий лікер, 0,5 л вершків (33%), 1 п. порошку для крему тірамісу, 150 г цукрової пудри, 1 п. маскарпоне.

Приготування. Печиво савоярді просочити трохи підсолодженою кавою із додаванням вершкового лікеру. Викласти у формочки, зверху витиснути крем через кондитерський мішечок. Можна повторити шари.

Солодощі святкового дня

Вишукані десерти створені для того, щоб завершити трапезу фінальним акордом. Вони порадуватимуть не тільки вас, а й ваших гостей, особливо, якщо не лише смачно приготувати, а й красиво подати...

Крем: вершки збити з пачкою порошку для крему тірамісу. Додати цукрову пудру. Коли трохи загусне, додати 1 п. маскарпоне і ще раз збити.

Панакота з апельсиновою карамеллю

Потрібно: 100 мл соку апельсина, 1 ч. л. апельсинової цедри, 190 г цукру (120 г + 70 г), дрібка солі, 400 мл вершків (жирних), 100 мл молока, ваніль, 10 г желатину, 30 мл рому (за бажанням), 45 г меленого мигдалю, 15 г масла, 10 г цукру, кориця.

Приготування. Апельсинова карамель: у каструлю насипати 120 г цукру. Дати йому розчинитися, не перемішуючи! Можна нахилити каструлю в різні боки, щоб цукор рівномірно розподілявся по дну. Поступово ввести гарячий (!) апельсиновий сік, погостити помішувати (5-6 хвилин). Вимкнути вогонь, додати цедру і дрібку солі. Дати карамелі трохи охолонути, по 2 ст. ложки покласти у склянки. Поставити форми з карамеллю в холодильник.

Панакота: у каструлю налити половину норми вершків і молока, додати ваніль, 70 г цукру, довести до кипіння. Зняти з вогню. У холодній воді (100 мл) розчинити желатин, злегка підігріти і додати в гарячі вершки. Добре перемішати, щоб розчинився желатин. Додати решту вершків і молока, ром, перемішати. У склянки з карамеллю налити панакоту. Поставити в холодильник на 3-4 год.

Мигдальний штрейзель: змішати цу-

кровою пудрою (30 г), мигдальне борошно, дрібку солі і кориці, додати масло і перетерти. На деко, застелене пекарським папером, викласти штрейзель і випікати в розігрітій до 160 градусів духовці до рум'яного кольору 7-12 хв. Коли охолоне, подрібнити.

Залишки карамелі підігріти, залити нею панакоту і посипати штрейзелем.

Клафуті

Потрібно: 700 г консервованих вишень, 4 яйця, 100 г борошна, 150 г цукру, 400 г молока, 20 г масла.

Приготування. 100 г цукру змішати з борошном, додати яйця, 10 г масла, 200 г молока і ретельно перемішати до однорідної маси. Додати решту молока, вимісити і залишити тісто на тридцять хвилин.

Духовку розігріти до двохсот градусів. Форму для випічки змастити маслом і рясно посипати цукром. З вишень злити сік, викласти їх у форму і залити тістом. Випікати 15 хвилин, потім зменшити температуру і залишити десерт у духовці ще на двадцять п'ять хвилин. До столу подавати гарячим.

Трайфл

Потрібно: збиті вершки, бісквіт або печиво, ягоди, фрукти.

Приготування. У склянки шарами викласти вершки, збити з цукром та ванілью, присипати крихтами печива або бісквіту (можна збризнути лікером, вином або іншим алкоголем), зверху — ягоди, фрукти або шоколад чи горіхи.

Французький десерт «Гри-льязж»

Потрібно: 1 скл. горіхів, 1,5 скл. цукру, 70 г води, 1 ч. л. лимонного соку.

Приготування. Висипати горіхи на сковорідку і підсушити. Порізати їх, але не дуже дрібно. В каструлю висипати цукор, влити воду і розтопити. Як тільки колір стане бурштиновим, влити лимонний сік. Помішуючи, всипати горіхи. Вилити на пергамент або у формочки. Залишити десерт, щоб застиг.

Сирний десерт

Потрібно: 300 г сиру, 150 г сметани, 2 ст. л. цукру, 100 мл молока, 1 ст. л. желатину, фрукти.

Приготування. До сиру додати сметану, цукор, збити блендером. Желатин залити 100 мл молока, дати набрякнуту, підігріти, але не кип'ятити, влити у сирну масу і добре перемішати.

Викласти шарами: порізані фрукти, сирна маса. Перед подачею на стіл прикрасити фруктами. Або шоколадно стружкою і горіхами.

Десерт шоколадний

Потрібно: 250 мл вершків, 1 жовток, 1 яйце, 0,5 ч. л. желатину, 100 г шоколаду, 20 г цукру.

Приготування. Желатин розчинити у 2 ст. л. води. Шоколад розтопити на водяній бані. Збити в піну вершки. Збити один жовток і одне яйце з цукром, потримати на водяній бані. Желатин з'єднати зі збитими вершками, ввести жовтковий крем, потім — розтоплений шоколад. Все добре перемішати. Налити шоколадний мус в склянки, поставити на дві години в холодильник. Перед подачею на стіл прикрасити шоколадною стружкою.

Дитячий майданчик

Лабіринт

ВЕСНА І МАМА

Березень. Подув ласкавий вітер.
Засиніли оченята квітам.
Котики муркочуть на вербичці,
І не спиться під снігами річці.

І ведмедик вранці не хоче спати
Там, під снігом, у водожерці хаті.
Він штовхає маму волохату:
«Вже весна, мамуню. Можна встати?»

І малому проліску не спиться,
Поспішає пролісок родиться:
«Ой, матусю, кучугура тана,
Вже весна. Хутчіше проростаємо!»

І листочку в брунечці обридло,
З бруньки ж нічогісінько не видно.
Він товчється в бруньці і бурмоче,
Він на волю, непосида, хоче.

Поспішають квіти проростати,
Поспішають журавлі вертати,
Поспішає сонечко теплішати,
Поспішають дітки розумнішати...

...В Африці далекій, пам'ятаю,
Говорив мені премудрий слон,
Що якби на світі мам не стало,
То й весни б на світі не було!

Ще сказав: «Ви помічали, може,
Кожна мама із весною схожа?»
І відкрив мені він таємницю,
Що весна із мамою — сестриці.

Ірина ЖИЛЕНКО.

Трислів'я та приказки про весну

Весняний день рік годує.
Весна днем красна, а на хліб пісна.
У березні сім погод надворі:
сіє, віє, крутить, мутить, рве,
зверху лле, знизу мете.
Весна красна квітками, а осінь — плодами.

МАТЕРИНСЬКЕ ЩАСТЯ

Одного дня вивела гуска своїх маленьких жовтеньких гусенят на прогулянку. Вона показувала діткам великий світ — зелений і радісний. Перед гусенятами простягнувся величезний луг. Гуска навчала діток скубти молоду травичку. Травичка була солодка, сонечко тепле й ласкаве, світ співав багатьма голосами жучків, метеликів, комах. Гусенята були щасливі...

Коли це налетіла чорна хмара, на землю впали краплі дощу. А потім посипались чималі, як горобині ягідки, градинки. Гусенята прибігли до мами. Вона підняла крила й накрила ними дітей. Там було тепло й затишно, малюки чули, як звідкись іздалеку долинає гуркіт грому, виття вітру й стукіт градинок. Їм навіть стало весело: за материнськими крилами коїться щось потім, а вони в теплі й затишку.

Потім усе вдухло. Гусенятам захопилось мерщій на зелений луг, але не піднімала крил. Гусенята вимогливо запищали: «Випускай нас, мамо».

Тихо підняла мати крила. Гусенята вибігли на траву. Вони побачили, що в матері крила зранені. Вона важко дихала. Але світ навколо був такий радісний, сонечко сяяло так яскраво й лагідно, жучки, бджоли, джмелі співали так гарно, що гусенятам чомусь і на думку не спало поцікавитись: «Мамо, що з тобою?» І коли одне найменше і найслабше гусеня підійшло до мами й запитало: «Чого в тебе зранені крила?» — вона тихо відповіла: «Все добре, мій синку».

Жовтенькі гусенята розсипались по траві. Мати була щаслива.

Василь СУХОМЛИНСЬКИЙ.

